

KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE
odbor školství, mládeže a tělovýchovy

**Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji
za školní rok 2013/2014**

V Karlových Varech dne 12. 2. 2015
Č. j. 2435/SK/15

Ing. Jana Trantinová
vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy

Obsah:

	Použité zkratky	3
	Úvod	5
1	Stav a vyhodnocení změn v oblastech vzdělávání	6
1.1	Struktura vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji	6
1.2	Změny ve struktuře vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji	7
1.3	Předškolní vzdělávání	8
1.4	Základní vzdělávání a povinná školní docházka	9
1.5	Střední vzdělávání	13
1.6	Vyšší odborné vzdělávání	17
1.7	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných	19
1.8	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	22
	1.8.1 Základní umělecké vzdělávání	22
	1.8.2 Jazykové vzdělávání	25
	1.8.3 Zájmové vzdělávání	25
1.9	Poradenské služby	28
1.10	Školská zařízení	32
	1.10.1 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	32
	1.10.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	33
	1.10.3 Zařízení školního stravování	35
1.11	Pracovníci ve školství	36
	1.11.1 Počty a odměňování pedagogických pracovníků	36
	1.11.2 Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků	37
	1.11.3 Změny na pracovních místech ředitelů příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení	39
1.12	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	40
1.13	Další vzdělávání v rámci celoživotního učení	43
1.14	Další oblasti vzdělávání	46
	1.14.1 Primární prevence sociálně patologických jevů	46
	1.14.2 Environmentální a multikulturní výchova	47
	1.14.3 Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin	48
1.15	Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech	49
1.16	Účast škol a školských zařízení v projektech	50
2	Financování škol a školských zařízení	52
2.1	Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem	52
	2.1.1 Přímé výdaje	52
	2.1.2 Provozní a investiční výdaje	52
2.2	Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	52
2.3	Soukromé školy a školská zařízení	52
2.4	Přímé normativní výdaje	53
3	Vysoké školství	53
	Závěry	57
	Seznam příloh	60

Použité zkratky:

CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
G	gymnázium
CH	okres Cheb
ICT	informační a komunikační technologie
IPo	individuální projekt ostatní
ISŠ	integrovaná střední škola
IVP	individuální vzdělávací plán
K	kvalifikovaný učitel
KK	Karlovarský kraj
KV	okres Karlovy Vary
KVC	krajské vzdělávací centrum
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
N	nekvalifikovaný učitel
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OON	ostatní osobní náklady
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP VK	operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	operační program Životní prostředí
OŠMT	odbor školství, mládeže a tělovýchovy
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PŠD	povinná školní docházka
PV	předškolní vzdělávání
ROP	regionální operační program
RVP	rámcový vzdělávací program
SO	okres Sokolov
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SPV	středisko praktického vyučování
SR	Slovenská republika
SRN	Spolková republika Německo
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠH	školní hospodářství
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub

ŠS	školní statek
ŠVP	školní vzdělávací program
UNIV	uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol
UOP	učitel odborných předmětů
UOV	učitel odborného výcviku
UPV	učitel praktického vyučování
UVVP	učitel všeobecně vzdělávacích předmětů
VOŠ	vyšší odborná škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZV	základní vzdělávání
ŽSVP	děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji je každoročně zpracovávána krajským úřadem, a to v souladu s ustanovením § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je předkládána zastupitelstvu kraje a Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) a zveřejňována způsobem umožňujícím dálkový přístup. Rámcová struktura a obsah výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji je dána vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji za školní rok 2013/2014 (dále jen „výroční zpráva“) je zpracována z vlastních podkladů krajského úřadu, většina informací byla získána ze zdrojů statistických zjišťování MŠMT, ze škol a školských zařízení, z jejich výročních zpráv, případně dalších významných dokumentů a představuje jeden z důležitých zdrojů informací o stavu a změnách ve školství v působnosti kraje. Výroční zpráva zachycuje podstatné údaje o současném stavu a vyhodnocuje změny v porovnání se stavem v předcházejícím roce, případně vyhodnocuje vývoj v některých segmentech vzdělávací soustavy, v dalších stanovených oblastech, k nimž patří např. pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků, další vzdělávání v rámci celoživotního učení a účast škol v rozvojových a mezinárodních programech; ekonomická část se zabývá financováním škol a školských zařízení.

Samostatnou méně obsáhlou částí je kapitola Vysoké školství, která je vložena nad stanovený rámec výroční zprávy, a jsou v ní uvedeny základní informace o nabídce programů některých vysokých škol v Karlovarském kraji, které byly ochotny tyto údaje poskytnout.

V závěrech jsou pak shrnuty poznatky z jednotlivých kapitol, které byly využity jako podklad při zpracování dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje. Závěry rovněž obsahují obecné informace o důležitých výstupech zejména z kontrolní činnosti České školní inspekce.

1 Stav a vyhodnocení změn v oblastech vzdělávání

1.1 Struktura vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji

Přehled o školách a školských zařízeních, které působí v Karlovarském kraji, je uveden v následující tabulce, a to v členění podle okresů a zřizovatelů.

Tabulka č. 1: Školy a školská zařízení zapsané v rejstříku škol a školských zařízení k 31. 8. 2014

Škola/školské zařízení	Počet škol a školských zařízení							
	podle okresů				podle zřizovatele			
	celkem	CH	KV	SO	MŠMT	kraj	obec	soukr.
Mateřská škola	124	40	45	39		3	116	5
- z toho MŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	1			2		
Základní škola	110	34	44	32	1	4	100	5
- z toho ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	1			2		
Základní umělecká škola	20	6	8	6		3	17	
Střední škola	38	9	20	9	1	27	2	8
Jazyková škola s pr. st. jaz. zkoušky	1		1			1		
Vyšší odborná škola	4	1	3			4		
Středisko praktického vyučování	2	1	1					2
Školní statek	1	1				1		
Školní hospodářství	1		1			1		
Školní polesí	1		1			1		
Domov mládeže	12	4	5	3		11		1
Dětský domov	6	4	2		1	5		
Výchovný ústav	1		1		1			
Středisko volného času	1		1				1	
Dům dětí a mládeže	15	5	4	6		1	14	
Školní družina	109	34	43	32		3	101	5
Školní klub	7		7				7	
Školní knihovna	1		1				1	
Školní jídelna	171	51	65	55	1	13	154	3
Školní jídelna - vývařovna	2	1		1			1	1
Školní jídelna - výdejna	34	15	12	7		2	26	6
Pedagogicko-psychologická poradna	1		1			1		
Speciální pedagogické centrum	2		2			1	1	
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	2		1	1		1	1	
Celkem	666	206	269	191	5	83	542	36

Činnost těchto škol a školských zařízení vykonávalo celkem 271 právnických osob, z toho 87 v okrese Cheb, 102 v okrese Karlovy Vary a 82 v okrese Sokolov. 43 z jejich celkového počtu bylo zřízeno Karlovarským krajem, 209 obcemi, 18 soukromníkem a 1 MŠMT.

1.2 Změny ve struktuře vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji

Tabulka č. 2: Školy a školská zařízení zapsané v rejstříku škol a školských zařízení

Škola/školské zařízení	Školní rok		Změna
	12/13	13/14	
Mateřská škola	124	124	0
- z toho MŠ při zdravotnickém zařízení	2	2	0
Základní škola	110	110	0
- z toho ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	2	0
Základní umělecká škola	20	20	0
Střední škola	38	38	0
Jazyková škola s pr. st. jaz. zkoušky	1	1	0
Vyšší odborná škola	4	4	0
Středisko praktického vyučování	2	2	0
Školní statek	1	1	0
Školní hospodářství	1	1	0
Školní pole	1	1	0
Domov mládeže	12	12	0
Dětský domov	6	6	0
Výchovný ústav	1	1	0
Středisko volného času	1	1	0
Dům dětí a mládeže	15	15	0
Školní družina	109	109	0
Školní klub	6	7	+1
Školní knihovna	1	1	0
Školní jídelna	174	171	-3
Školní jídelna - vývařovna	2	2	0
Školní jídelna - výdejna	32	34	+2
Pedagogicko-psychologická poradna	1	1	0
Speciální pedagogické centrum	2	2	0
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	1	2	+1
Celkem	665	666	+1

V průběhu školního roku 2013/2014 byly zrušeny, sloučeny či splynutím zanikly:

- 1 školní jídelna, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Mateřská škola Pramínky (Františkovy Lázně);
- 1 školní jídelna, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Mateřská škola Františkovy Lázně, Školní 182;
- 1 školní jídelna, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Základní škola a mateřská škola Dalovice, okres Karlovy Vary;
- 1 školní družina, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Základní škola praktická Plesná;
- 1 základní škola, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Základní škola praktická Plesná;

V průběhu školního roku 2013/2014 byly zřízeny:

- 1 základní škola, jejíž činnost vykonává právnická osoba Základní škola Čtyřlístek (Mariánské Lázně);

- 1 školní družina, jejíž činnost vykonává právnická osoba Základní škola Čtyřlístek (Mariánské Lázně);
- 1 školní jídelna – výdejna, jejíž činnost vykonává příspěvková organizace Mateřská škola Pramínky (Františkovy Lázně);
- 1 školní jídelna – výdejna, jejíž činnost vykonává příspěvková organizace Mateřská škola Františkovy Lázně, Školní 182;
- 1 školní klub, jehož činnost vykonává příspěvková organizace Základní škola Marie Curie-Sklodowské a mateřská škola Jáchymov, okres Karlovy Vary;
- 1 zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, jehož činnost vykonává příspěvková organizace Základní škola Marie Curie-Sklodowské a mateřská škola Jáchymov, okres Karlovy Vary.

1.3 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte před vstupem do základní školy, podílí se na jeho rozvoji po stránce citové, rozumové a tělesné. Dítě si osvojí základní pravidla chování a mezilidských vztahů. Toto vzdělávání je zabezpečováno v mateřských školách, a to zpravidla pro děti ve věku od tří do šesti let. Přednostně se přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována speciálně pedagogická péče.

Tabulka č. 3: *Mateřské školy podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	Celkem
11/12	CH	1	37	1	39
	KV	2	40	2	44
	SO	0	39	1	40
	KK	3	116	4	123
12/13	CH	1	38	1	40
	KV	2	40	3	45
	SO	0	38	1	39
	KK	3	116	5	124
13/14	CH	1	38	1	40
	KV	2	40	3	45
	SO	0	38	1	39
	KK	3	116	5	124

Kraj zřizuje 3 mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tabulka č. 4: *Třídy a děti mateřských škol podle druhu poskytované péče*

		11/12				12/13				13/14			
		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP		Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP	
		počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
CH	celodenní	110	2756	8	111	113	2857	8	108	115	2874	8	108
	polodenní	1	18	0	0	1	18	0	0	0	0	0	0
	celkem	111	2774	8	111	114	2875	8	108	115	2874	8	108
KV	celodenní	140	3495	3	37	145	3630	3	38	147	3643	4	50
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	celkem	140	3495	3	37	145	3630	3	38	147	3643	4	50
SO	celodenní	114	2837	2	24	116	2873	1	18	116	2872	1	18
	polodenní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	celkem	114	2837	2	24	116	2873	1	18	116	2872	1	18
KK	celodenní	364	9088	13	172	374	9360	12	164	378	9389	13	176
	polodenní	1	18	0	0	1	18	0	0	0	0	0	0
	celkem	365	9106	13	172	375	9378	12	164	378	9389	13	176

stav vždy k 30. 9.

Při srovnání školního roku 2012/2013 a 2013/2014 došlo k nárůstu celkového počtu dětí o 0,11 %, z čehož vyplývá, že nárůst počtu dětí umístěných v mateřských školách již dosáhl svého vrcholu a v dalších letech již bude docházet spíše k poklesu.

Mateřská škola se organizačně člení na třídy. Do tříd je možno zařazovat děti stejného či různého věku a vytvářet třídy věkově homogenní či věkově heterogenní. Stejně tak je možno do tříd běžných mateřských škol zařazovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

1.4 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Na předškolní vzdělávání navazuje základní vzdělávání, které je povinné a jeho délka je stanovena na devět let. K plnění povinné školní docházky nastupují vesměs děti ve věku šesti let, pouze v případě povolení odkladu je možné nastoupit v pozdějším věku, nejpozději však do osmi let věku dítěte. Školský zákon naopak umožňuje dřívější nástup dítěte do základní školy; dítě, které dosáhne šestého roku věku od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k povinné školní docházce již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, pro dítě narozené od ledna do konce června navíc doporučující vyjádření odborného lékaře. Naprostá většina žáků plní povinnou školní docházku v základní škole, případně v gymnáziu či v konzervatoři.

K cílům základního vzdělávání patří umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení, podněcovat je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti. Dalším významným úkolem je vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi. Naučit je chránit své zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí.

Školy a žáci

Tabulka č. 5: Základní školy podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	1	32	1	0	34
	KV	4	38	1	1	44
	SO	0	31	1	0	32
	KK	5	101	3	1	110
12/13	CH	1	32	1	0	34
	KV	3	38	2	1	44
	SO	0	31	1	0	32
	KK	4	101	4	1	110

13/14	CH	1	31	2	0	34
	KV	3	38	2	1	44
	SO	0	31	1	0	32
	KK	4	100	5	1	110

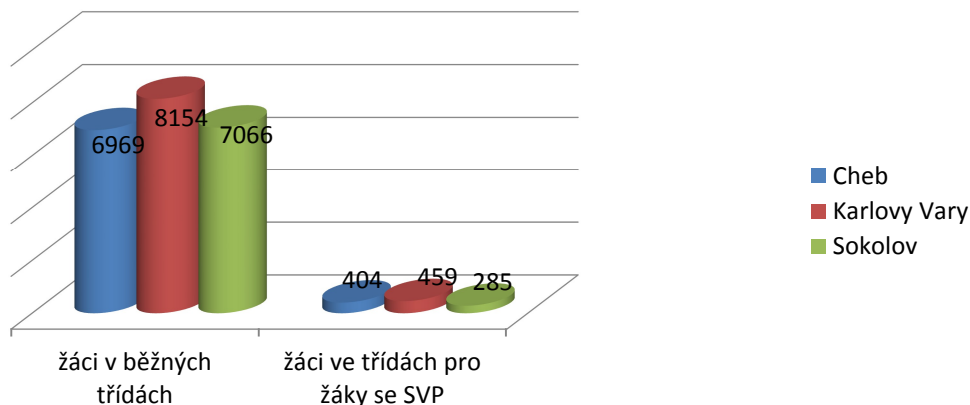
Ve školním roce 2013/2014 bylo v Karlovarském kraji celkem 110 základních škol, z toho v okrese Cheb 34, v okrese Karlovy Vary 44 a v okrese Sokolov 32. Zřizovatelem 4 základních škol byl kraj, 1 základní školu zřizovalo MŠMT, 5 soukromníci a zbylých 100 obce.

Tabulka č. 6: *Třídy a žáci základních škol*

	12/13						13/14					
	Běžné třídy		Třídy pro žáky se SVP		Celkem		Běžné třídy		Třídy pro žáky se SVP		Celkem	
	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.	počet žáků	z toho 1. st.
CH	6858	4232	428	231	7286	4463	6969	4335	404	206	7373	4541
KV	7936	4745	456	270	8392	5015	8154	4967	459	283	8613	5250
SO	7054	4216	326	125	7380	4341	7066	4205	285	120	7351	4325
KK	21848	13193	1210	626	23058	13819	22189	13507	1148	609	23337	14116

stav k 30. 9. 2012; 30. 9. 2013

Ve srovnání s předcházejícím školním rokem vzrostl v kraji celkový počet žáků v běžných třídách základních škol o 341, t. j. o 1,56 %, počet žáků se SVP klesl o 62 žáků, t. j. o 5,12 %.

Graf č. 1: *Grafické znázornění počtů žáků základních škol*Tabulka č. 7: *Žáci v běžných třídách základních škol zřizovaných obcí*

	Počet tříd				Počet žáků				Průměrný počet žáků na třídu			
	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	315	319	315	315	6710	6680	6764	6851	21,30	20,94	21,47	21,75
KV	386	378	385	391	7819	7771	7927	8125	20,26	20,56	20,59	20,78
SO	355	348	333	341	7163	6993	6982	6990	20,18	20,09	20,97	20,50
KK	1056	1045	1033	1047	21692	21444	21673	21966	20,54	20,52	20,98	20,98

stav vždy k 30. 9.

Oproti předcházejícímu školnímu roku došlo k růstu počtu tříd o 1,35 % a ke zvýšení počtu žáků o 1,35 %. Průměrný počet žáků ve třídě zůstal stejný.

Přípravné třídy

Obec, svazek obcí nebo kraj mohou se souhlasem krajského úřadu zřizovat přípravné třídy základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Přípravnou třídu lze zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 7 dětí. O zařazování dětí do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Obsah vzdělávání v přípravné třídě se řídí RVP pro předškolní vzdělávání. Pedagogové při tvorbě vzdělávacího programu přípravné třídy vycházejí z tohoto dokumentu, popř. mohou využít i dalších metodických materiálů platných pro předškolní vzdělávání.

Tabulka č. 8: *Přípravné třídy*

	Počet přípravných tříd						Počet dětí					
	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	4	5	5	4	5	7	53	64	70	51	68	87
KV	9	14	18	13	12	16	115	197	231	150	168	217
SO	6	6	8	7	7	8	75	78	92	80	79	87
KK	19	25	31	24	24	31	243	339	393	281	315	391

stav vždy k 30. 9.

Ze srovnání školních roků 2012/2013 a 2013/2014 vyplývá, že počet přípravných tříd se zvýšil o 7, tj. o 29,1 % a počet dětí se zvýšil o 76, tj. o 24,1 %.

Odklad a dodatečný odklad povinné školní docházky

Není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení nebo odborného lékaře. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Pokud se u žáka v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost k plnění povinné školní docházky, může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok.

Tabulka č. 9: *Počet odkladů povinné školní docházky*

	11/12		12/13		13/14	
	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD
CH	232	10	221	14	230	7
KV	200	8	211	12	213	10
SO	172	10	171	15	201	10
KK	604	28	603	41	644	27

stav k 28. 2. 2012, 28. 2. 2013, 28. 2. 2014

V porovnání školních roků 2012/2013 a 2013/2014 vzrostl počet odkladů školní docházky o 41 (6,79 %) a u dodatečných odkladů klesl o 14 (34,14 %).

Ukončení vzdělávání v základní škole

Většina žáků ukončí vzdělávání v základní škole splněním povinné školní docházky. Stupeň základního vzdělání získají ti žáci, kteří úspěšně ukončí vzdělávací program základního vzdělávání.

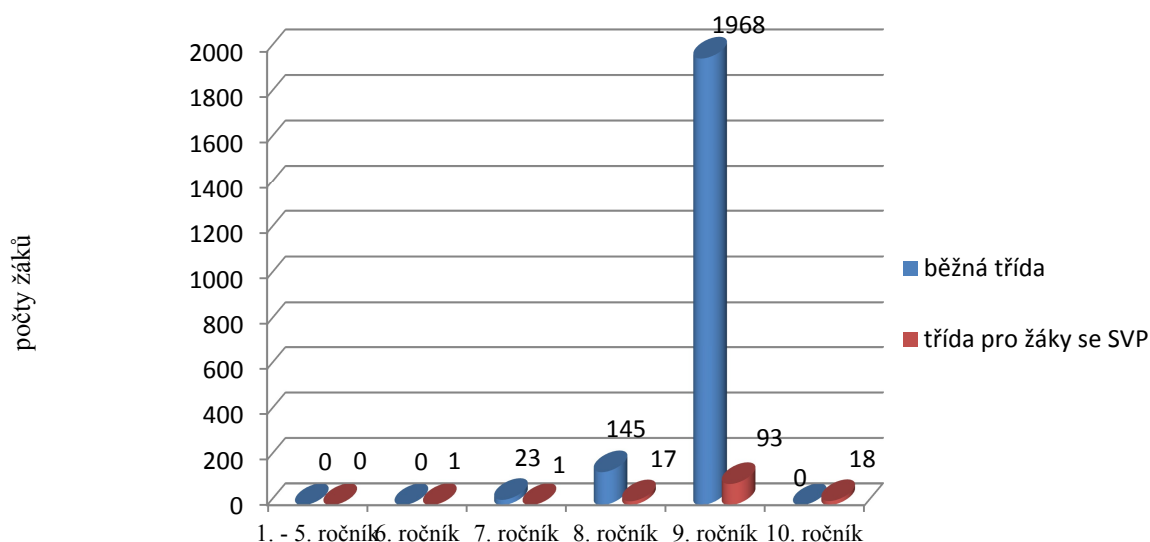
Tabulka č. 10: *Ukončení vzdělávání žáků základních škol*

		Celkem		1.-5. ročník		6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		10. ročník
		běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	běžná třída	třída pro ŽSVP	třída pro ŽSVP
11/12	CH	643	45	0	0	0	0	12	1	39	4	592	37	3
	KV	757	31	0	0	0	0	6	0	38	4	713	21	6
	SO	672	50	0	0	1	0	17	0	47	3	607	45	2
	KK	2072	126	0	0	1	0	35	1	124	11	1912	103	11
12/13	CH	661	40	0	0	0	1	11	0	42	7	608	25	7
	KV	789	52	0	0	1	0	9	3	20	5	759	37	7
	SO	722	57	0	0	0	0	17	1	54	8	651	41	7
	KK	2172	149	0	0	1	1	37	4	116	20	2018	103	21
13/14	CH	623	38	0	0	0	0	11	1	40	5	572	27	5
	KV	813	46	0	0	0	1	5	0	45	5	763	34	6
	SO	700	46	0	0	0	0	7	0	60	7	633	32	7
	KK	2136	130	0	0	0	1	23	1	145	17	1968	93	18

stav vždy k 30. 9.

Z tabulky je zřejmé, že celkový počet žáků končících vzdělávání v základních školách oproti minulému školnímu roku mírně klesl.

Graf č. 2: *Grafické znázornění počtu žáků základních škol, kteří ukončili vzdělávání v základní škole ve školním roce 2013/2014*

1.5 Střední vzdělávání

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky, mohou pokračovat ve vzdělávání ve středních školách.

Tabulka č. 11: *Střední školy podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	6	1	3	0	10
	KV	15	0	4	1	20
	SO	6	1	2	0	9
	KK	27	2	9	1	39
12/13	CH	6	1	2	0	9
	KV	15	0	4	1	20
	SO	6	1	2	0	9
	KK	27	2	8	1	38
13/14	CH	6	1	2	0	9
	KV	15	0	4	1	20
	SO	6	1	2	0	9
	KK	27	2	8	1	38

V Karlovarském kraji se ve školním roce 2013/2014 uskutečňovalo vzdělávání celkem ve 38 středních školách (z toho 27 zřizovaných krajem, 8 soukromníkem, 2 obcí a 1 MŠMT). Školy zřizované církví v kraji zastoupeny nejsou.

Ve školách, pro které byly vydány RVP v letech 2007 - 2010, je výuka realizována podle vlastních ŠVP. Zároveň probíhá proces revize a případné inovace ŠVP.

Ve středních školách v Karlovarském kraji bylo možno volit obory vzdělání z následujících oborových skupin:

Ekologie a životní prostředí

Informatické obory

Strojírenství a strojírenská výroba

Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika

Technická chemie a chemie silikátů

Potravinářství a potravinářská chemie

Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

Stavebnictví, geodézie a kartografie

Doprava a spoje

Speciální a interdisciplinární obory

Zemědělství a lesnictví

Zdravotnictví

Ekonomika a administrativa

Podnikání v oborech, odvětvích

Gastronomie, hotelnictví a turismus

Obchod

Právo, právní a veřejnosprávní činnost

Osobní a provozní služby

Publicistika, knihovnictví a informatika

Pedagogika, učitelství a sociální péče

Obecně odborná příprava

Obecná příprava

Umění a užité umění

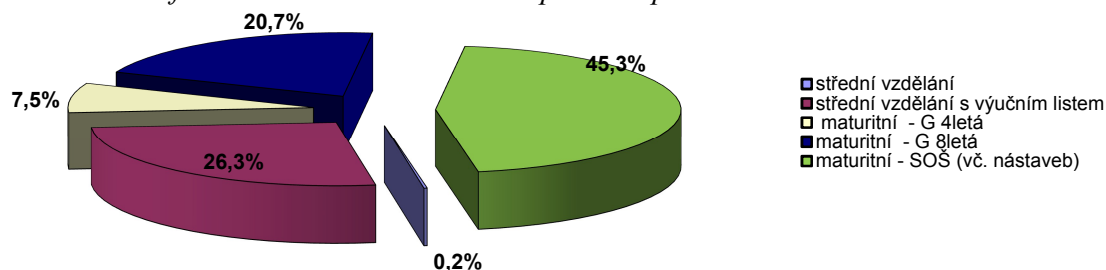
Ve školním roce 2013/2014 zahájilo vzdělávání ve všech ročnících středních škol celkem 11 894 žáků, z toho 11 312 žáků v denní formě vzdělávání a 582 žáků v ostatních formách vzdělávání. Oproti předchozímu školnímu roku to představuje celkový pokles o 761 žáků (6,0 %), v denní formě vzdělávání jde o pokles o 634 žáků (5,3 %), v ostatních formách vzdělávání byl zaznamenán pokles o 127 žáků (17,9 %).

Tabulka č. 12: *Žáci středních škol podle stupně vzdělání*

Školní rok	Forma vzdělávání	Žáci v oborech vzdělání, ve kterých lze získat						Celkem
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou				
				G 4letá	G 8letá	SOŠ (vč. nástaveb)	celkem	
09/10	Denní	33	3805	1281	2351	6728	10360	14198
	Ostatní	0	55	0	0	1169	1169	1224
	Celkem	33	3860	1281	2351	7897	11529	15422
10/11	Denní	32	3645	1146	2445	6443	10034	13711
	Ostatní	0	72	0	0	1062	1062	1134
	Celkem	32	3717	1146	2445	7505	11096	14845
11/12	Denní	32	3470	1012	2467	5887	9366	12868
	Ostatní	0	74	0	0	828	828	902
	Celkem	32	3544	1012	2467	6715	10194	13770
12/13	Denní	32	3251	921	2442	5300	8663	11946
	Ostatní	0	83	0	0	626	626	709
	Celkem	32	3334	921	2442	5926	9289	12655
13/14	Denní	25	3075	890	2464	4858	8212	11312
	Ostatní	0	52	0	0	530	530	582
	Celkem	25	3127	890	2464	5388	8742	11894

stav vždy k 30. 9.

Nepříznivý demografický vývoj se odráží ve všech segmentech středního vzdělávání kromě osmiletých gymnázií, kde je počet žáků na přibližně stejné úrovni.

Graf č. 3: *Grafické znázornění členění žáků podle stupně vzdělání*

Při poklesu celkového počtu žáků středních škol o 6,0 %, poklesl nejvíce počet žáků, kteří se vzdělávají v oborech SOŠ ukončovaných maturitní zkouškou, a to o 9,08 %.

Tabulka č. 13: *Meziroční procentní rozdíl počtu žáků středních škol*

	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Denní forma	-2,3 %	- 1,6 %	- 3,4 %	- 6,1 %	-7,2 %	-5,3 %
Ostatní formy	12,6 %	- 4,2 %	- 7,4 %	-20,5 %	-21,4 %	-17,9 %
Celkem	-1,2 %	- 1,8 %	- 3,7 %	-7,2 %	-8,1 %	-6,0 %

Tabulka č. 14: *Absolventi středních škol*

	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Denní forma	3286	3142	3126	2908	3200	3018	3012	2518	2493	2449	2326	2135
Ostatní formy	242	205	157	369	253	187	200	169	198	132	143	83
Celkem	3528	3347	3283	3277	3453	3205	3212	2687	2691	2581	2469	2218

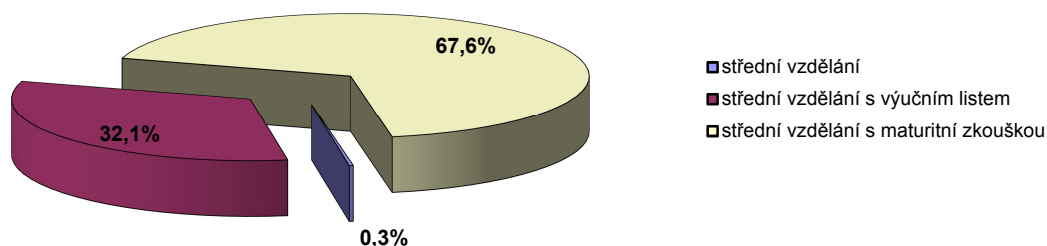
stav vždy k 30. 9.

Ve školním roce 2012/2013 byl oproti školnímu roku 2011/2012 zaznamenán pokles absolventů středních škol, a to o 112, tj. o 4,3 %, z toho u denní formy vzdělávání došlo k poklesu o 123, u ostatních forem došlo naopak k mírnému nárůstu počtu absolventů, konkrétně o 11. Ve školním roce 2013/2014 poklesl počet absolventů středních škol oproti předchozímu školnímu roku o 251, což představuje 10,2 %, u ostatních forem vzdělávání došlo po jednom roce mírného nárůstu k opětovnému poklesu, a to o 60 absolventů.

Tabulka č. 15: *Absolventi středních škol podle stupně vzdělání*

Školní rok	Forma vzdělávání	Absolventi v oborech vzdělání, ve kterých lze získat			
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou	Celkem
11/12	Denní forma	3	811	1635	2449
	Ostatní formy	0	0	132	132
	Celkem	3	811	1767	2581
12/13	Denní forma	3	777	1546	2326
	Ostatní formy	0	31	112	143
	Celkem	3	808	1658	2469
13/14	Denní forma	6	703	1426	2135
	Ostatní formy	0	10	73	83
	Celkem	6	713	1499	2218

stav vždy k 30. 9.

Graf č. 4: *Grafické znázornění počtu absolventů podle stupně vzdělání*

Přijímací řízení

Střední školy nabídly opětovně celkově vyšší počet míst ke vzdělávání pro následující školní rok. Nejvyšší poptávka byla zaznamenána tradičně u většiny víceletých gymnázií. U většiny oborů však docházelo k vyhlásování dalších kol přijímacího řízení, výjimkou nebylo i čtvrté a další kolo. Již čtvrtým rokem byly ve středních školách zřizovaných krajem konány v rámci přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou přijímací zkoušky.

V rámci propagace středního vzdělávání byly pro žáky základních škol uspořádány regionální výstavy „Kam po základní škole“ v Chebu, Ostrově a Sokolově, a to za finančního přispění kraje.

Jejich organizaci zajišťovala Integrovaná střední škola Cheb, Střední průmyslová škola Ostrov a Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov.

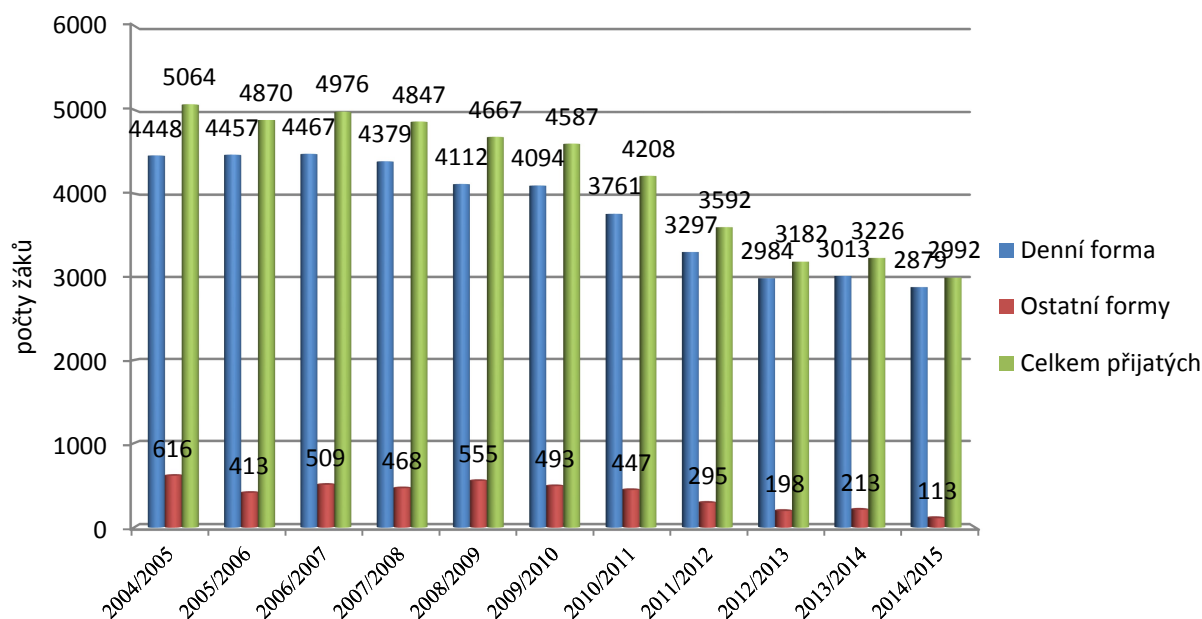
Celkový počet přijímaných žáků ke vzdělávání ve středních školách v závislosti na demografickém vývoji již několik let klesá. Ve školním roce 2013/2014 se projevil nepatrný nárůst počtu přijatých žáků ke střednímu vzdělávání, avšak ve školním roce 2014/2015 došlo opět oproti předchozímu roku k poklesu žáků přijatých ke střednímu vzdělávání, a to o 234 žáků, z toho bylo přijato o 3 žáky méně do 4letých gymnázií, o 5 žáků méně do 8letých gymnázií a o 167 žáků méně do dalších oborů vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou. Nově byl otevřen obor vzdělání 6leté gymnázium, do kterého bylo přijato 27 žáků. Do oborů středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem bylo ve školním roce 2014/2015 oproti předchozímu školnímu roku přijato o 80 žáků méně. Celkově byl počet žáků přijatých ke střednímu vzdělávání historicky nejnižší.

Tabulka č. 16: Nově přijatí žáci středních škol

Školní rok	Forma vzdělávání	Žáci v oborech vzdělání, ve kterých lze získat							Celkem
		střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou					
				G 4letá	G 6letá	G 8letá	SOŠ	celkem	
07/08	Denní	16	1514	366	0	337	2146	2849	4379
	Ostatní	0	44	0	0	0	424	424	468
	Celkem	16	1558	366	0	337	2570	3273	4847
08/09	Denní	14	1462	315	0	328	1993	2636	4112
	Ostatní	0	37	0	0	0	518	518	555
	Celkem	14	1499	315	0	328	2511	3154	4667
09/10	Denní	20	1470	261	0	341	2002	2604	4094
	Ostatní	0	6	0	0	0	487	487	493
	Celkem	20	1476	261	0	341	2489	3091	4587
10/11	Denní	14	1380	255	0	342	1770	2367	3761
	Ostatní	0	46	0	0	0	401	401	447
	Celkem	14	1426	255	0	342	2171	2768	4208
11/12	Denní	16	1261	209	0	337	1474	2020	3297
	Ostatní	0	33	0	0	0	262	262	295
	Celkem	16	1294	209	0	337	1736	2282	3592
12/13	Denní	15	1161	209	0	318	1281	1808	2984
	Ostatní	0	29	0	0	0	169	169	198
	Celkem	15	1190	209	0	318	1450	1977	3182
13/14	Denní	11	1155	226	0	320	1301	1847	3013
	Ostatní	0	24	0	0	0	189	189	213
	Celkem	11	1179	226	0	320	1490	2036	3226
14/15	Denní	5	1099	223	27	315	1210	1775	2879
	Ostatní	0	0	0	0	0	113	113	113
	Celkem	5	1099	223	27	315	1323	1888	2992

Vývoj počtu přijatých žáků i ve školním roce 2014/2015 kopíruje vývoj celkového počtu žáků ve středních školách, i zde se nepříznivý demografický vývoj výrazně odráží ve všech segmentech středního vzdělávání kromě gymnázií, kde je počet přijatých žáků zhruba stejný jako v uplynulých obdobích.

Graf č. 5: Grafické znázornění porovnání počtu nově přijatých žáků

1.6 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů získané ve středním vzdělávání. Poskytuje jak všeobecné tak odborné vzdělání a rovněž praktickou přípravu pro výkon náročných činností.

Tabulka č. 17: Vyšší odborné školy podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	1	0	0	0	1
	KV	3	0	0	0	3
	SO	0	0	0	0	0
	KK	4	0	0	0	4
12/13	CH	1	0	0	0	1
	KV	3	0	0	0	3
	SO	0	0	0	0	0
	KK	4	0	0	0	4
13/14	CH	1	0	0	0	1
	KV	3	0	0	0	3
	SO	0	0	0	0	0
	KK	4	0	0	0	4

stav vždy k 30. 9.

V Karlovarském kraji působily čtyři vyšší odborné školy, tři v Karlových Varech, a to jako součásti příspěvkových organizací Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary a Střední odborná škola pedagogická, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary, a jedna v Chebu - Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola Cheb.

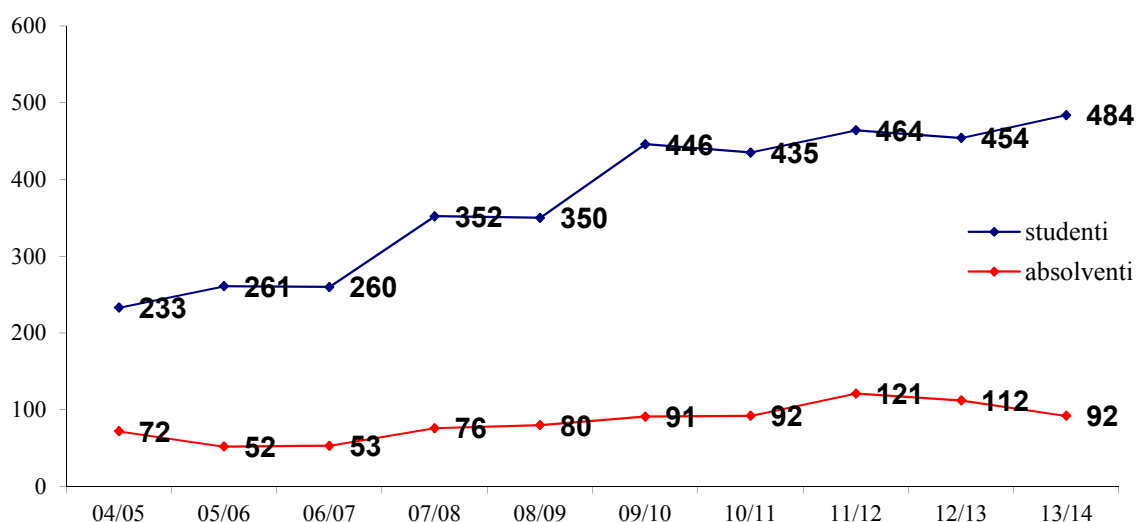
Ve sledovaném školním roce v nich bylo možné studovat tyto obory vzdělání: Diplomovaná všeobecná setra, Diplomovaný nutriční terapeut, Diplomovaná dentální hygienistka, Diplomovaný farmaceutický asistent, Diplomovaný zubní technik, Sociální pedagogika, Sociální práce a Cestovní ruch. Ve vyšších odborných školách studovalo ve všech ročnících celkem 484 studentů. Vzdělávání ukončilo absolutorií 92 studentů. Počet studujících ve vyšších odborných školách ve srovnání s minulým školním rokem vzrostl o 30 studentů, tj. o 6,6 %, počet absolventů poklesl o 20, tj. o 17,9 %. Rozdíly v počtech studentů i absolventů jsou ovlivněny i tím, že každý rok nejsou v návaznosti na potřeby trhu práce otevírány všechny uvedené obory.

Tabulka č. 18: *Studenti a absolventi vyšších odborných škol*

	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Studenti	233	261	260	352	350	446	435	464	454	484
Absolventi	72	52	53	76	80	91	92	121	112	92

stav vždy k 30. 9.

Graf č. 6: *Grafické znázornění porovnání počtu studentů a absolventů vyšších odborných škol*

1.7 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Vzdělávání těchto osob se může uskutečňovat v běžné škole nebo ve škole či ve třídě samostatně zřízené pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením. Za prioritní vzdělávací formu je považováno inkluzivní vzdělávání ve smyslu individuální integrace žáků ve školách hlavního proudu, dále skupinová integrace ve třídách s upravenými vzdělávacími programy. Cílem inkluzivního vzdělávání je, aby žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli co nejméně izolováni od svých vrstevníků, aby postižení nebylo limitujícím faktorem ve vzdělávání a všichni žáci byli vychovávaní k vzájemné pomoci a solidaritě.

Tabulka č. 19: *Třídy a děti mateřských škol podle druhu postižení*

Školní rok		Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývojové poruchy	Autismus	Třídy v DD	Celkem
		Třídy/děti									
11/12	CH	1/4	0/0	2/29	5/65	0/2	0/1	0/1	0/4	0/0	8/106
	KV	0/1	0/1	0/1	2/25	0/2	1/5	0/1	0/0	0/0	3/36
	SO	0/0	0/0	0/0	1/18	0/0	1/6	0/0	0/0	0/0	2/24
	KK	1/5	0/1	2/30	8/108	0/4	2/12	0/2	0/4	0/0	13/166
12/13	CH	1/4	0/0	2/27	5/64	0/1	0/1	0/3	0/5	0/0	8/105
	KV	0/0	0/0	0/1	3/35	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	3/36
	SO	0/0	0/0	0/0	1/18	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	1/18
	KK	1/4	0/0	2/28	9/117	0/1	0/1	0/3	0/5	0/0	12/159
13/14	CH	1/3	0/0	2/28	5/62	0/0	0/3	0/4	0/5	0/0	8/105
	KV	0/0	0/0	0/1	4/48	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	4/49
	SO	0/0	0/0	0/0	1/18	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	1/18
	KK	1/3	0/0	2/29	10/128	0/0	0/3	0/4	0/5	0/0	13/172

stav vždy k 30. 9.

Ve srovnání s rokem 2012/2013 došlo k nárůstu počtu dětí s postižením ve třídách mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotními postiženími o 8,1 %, ze 159 na 172.

Tabulka č. 20: *Individuálně integrované děti podle druhu postižení v mateřských školách*

13/14	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývojové poruchy	Autismus	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	2	1	0	1	5	2	6	2	16	8	13	19
KV	4	2	1	0	3	9	5	1	28	28	43	25
SO	4	1	2	3	3	1	3	7	7	7	15	24
KK	10	4	3	4	11	12	14	10	51	43	71	68

stav vždy k 30. 9.

Ve srovnání se školním rokem 2012/2013 poklesl celkový počet individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v mateřských školách ze 71 na 68, což představuje 4,2 %.

Tabulka č. 21: *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základních školách*

Způsob vzdělávání		07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Individuálně integrovaní žáci		827	727	796	814	802	920	1145
Žáci ve třídách zřízených pro žáky se SVP		1348	1392	1353	1312	1230	1210	1148
Žáci s výukou dle individuálního vzdělávacího plánu	žáci s postižením	1008	931	999	1052	1017	1130	1409
	nadaní žáci	16	22	16	20	20	11	10

stav vždy k 30. 9.

Oproti loňskému roku vzrostl počet žáků individuálně integrovaných o 24,4 %, počet žáků se SVP poklesl o 5,1 % a počet postižených žáků s IVP se zvýšil o 24,7 %.

Tabulka č. 22: *Individuálně integrovaní žáci podle druhu postižení v základních školách*

Školní rok		Mentálně post.	Sluchově post.	Zrakově post.	Vady řeči	Tělesně post.	Souběžné post. více vadami	Vývoj. por. učení	Vývoj. por. chování	Autismus	Celkem
11/12	CH	8	5	5	4	8	4	189	6	14	243
	KV	14	11	4	29	11	16	254	23	7	369
	SO	7	7	1	9	6	10	121	23	6	190
	KK	29	23	10	42	25	30	564	52	27	802
12/13	CH	8	3	5	4	7	4	205	12	12	260
	KV	16	12	4	44	11	21	290	41	8	447
	SO	5	8	3	6	9	10	143	22	7	213
	KK	29	23	12	54	27	35	638	75	27	920
13/14	CH	7	1	5	8	7	6	273	33	13	353
	KV	15	10	3	19	13	19	339	53	9	480
	SO	15	8	3	8	5	9	218	37	9	312
	KK	37	19	11	35	25	34	830	123	31	1145

stav vždy k 30. 9.

Oproti předcházejícímu školnímu roku došlo ve školním roce 2013/2014 v základních školách ke zvýšení počtu individuálně integrovaných žáků o 24,45 %, z 920 na 1145. Nejvíce těchto žáků bylo v okrese Karlovy Vary.

Tabulka č. 23: *Třídy a žáci základních škol podle druhu postižení*

Školní rok		Mentálně post.	Sluchově post.	Zrakově post.	Vady řeči	Tělesně post.	Souběžné post. více vadami	Vývoj. por. učení	Vývoj. por. chování	Autismus	Celkem
		Třídy/žáci									
11/12	CH	36/290	0/0	0/0	1/9	0/0	2/55	5/34	0/8	2/24	46/420
	KV	32/240	0/0	0/1	1/8	0/1	9/91	11/102	0/13	1/7	54/463
	SO	45/264	0/1	0/0	1/6	0/0	5/42	1/3	0/0	0/1	52/317
	KK	113/794	0/1	0/1	3/23	0/1	16/188	17/139	0/21	3/32	152/1200
12/13	CH	35/254	0/0	0/0	1/18	0/0	4/58	4/35	0/14	3/43	47/422
	KV	27/208	0/0	0/1	2/10	0/2	8/77	11/97	0/12	2/23	50/430
	SO	32/249	0/1	0/1	2/14	0/0	3/42	0/4	0/0	1/13	38/324
	KK	94/711	0/1	0/2	5/42	0/2	15/177	15/136	0/26	6/79	135/1176
13/14	CH	215	0	0	8	0	67	43	15	46	394
	KV	177	0	1	9	4	67	117	22	22	419
	SO	207	1	1	19	0	35	5	0	17	285
	KK	599	1	2	36	4	169	165	37	85	130/1098

stav vždy k 30. 9.; počty včetně dětí v přípravném stupni ZŠ speciální

Ve srovnání se školním rokem 2012/2013 došlo k poklesu počtu žáků se zdravotním postižením ve třídách a základních školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením o 6,6 %, z 1176 na 1098.

Asistent pedagoga

Ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, může ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy se souhlasem krajského úřadu zřídit funkci asistenta pedagoga. V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

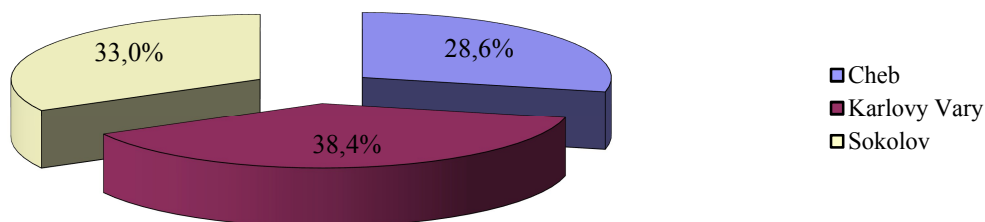
Tabulka č. 24: *Asistenti pedagoga pro zdravotně postižené žáky*

	Počet asistentů pedagoga						Počet žáků					
	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	34	39	48	54	60	84	79	77	73	101	130	171
KV	48	48	54	58	78	113	118	98	119	121	137	177
SO	24	27	39	58	81	97	43	40	40	98	118	154
KK	106	114	141	170	219	294	240	215	215	320	385	502

stav vždy k 30. 9.

V porovnání se školním rokem 2012/2013 došlo k nárůstu počtu asistentů pedagoga pro zdravotně postižené žáky ze 219 na 294, což je nárůst o 34,2 %.

Graf č. 7: *Grafické znázornění počtu asistentů pedagoga pro zdravotně postižené podle okresů*

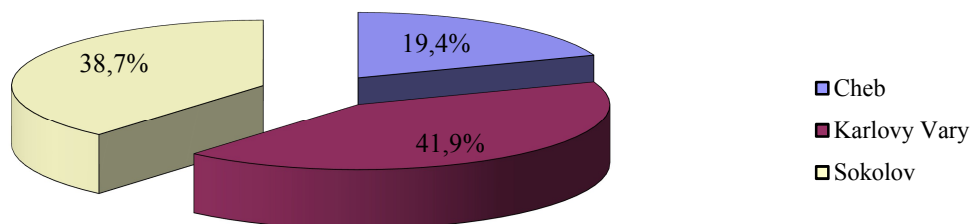

Tabulka č. 25: *Asistenti pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky*

	Počet asistentů pedagoga						Počet žáků					
	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	3	4	7	7	7	6	37	52	74	74	74	56
KV	3	7	7	10	13	13	134	186	186	218	261	261
SO	12	13	13	13	12	12	544	563	563	563	646	646
KK	18	24	27	30	32	31	715	801	823	855	981	963

Počet asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky oproti loňskému roku klesl z 32 na 31, t. j. o 3,1 % a počet sociálně znevýhodněných žáků klesl o 1,8 %, z 981 na 963. Z toho nejvyšší procento asistentů pedagoga je tradičně zastoupeno v okrese Sokolov.

Graf č. 8: Grafické znázornění počtu asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné podle okresů

Přípravný stupeň základní školy speciální

Zřizovatel základní školy speciální může zřídit třídy přípravného stupně základní školy speciální, které poskytují přípravu na vzdělávání v základní škole speciální dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Ke zřízení třídy přípravného stupně základní školy speciální je nezbytný souhlas krajského úřadu, pokud zřizovatelem uvedené školy není kraj nebo ministerstvo. O zařazení dítěte do třídy přípravného stupně základní školy speciální rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Do třídy lze zařadit dítě od školního roku, v němž dosáhne 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky, a to i v průběhu školního roku. Třída má nejméně 4 a nejvýše 6 žáků. Vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální trvá nejvýše 3 školní roky.

Tabulka č. 26: Přípravný stupeň

	Počet tříd					Počet dětí				
	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
CH	1	2	0	1	1	10	7	0	7	6
KV	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0
SO	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
KK	2	2	0	1	1	15	8	1	7	6

stav vždy k 30. 9.

1.8 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání se uskutečňuje v základních uměleckých školách a poskytuje základy vzdělání ve čtyřech uměleckých oborech, hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Úkolem základních uměleckých škol je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a připravovat k dalšímu vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického zaměření.

Tabulka č. 27: *Základní umělecké školy podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	0	6	0	0	6
	KV	4	4	0	0	8
	SO	0	6	0	0	6
	KK	4	16	0	0	20
12/13	CH	0	6	0	0	6
	KV	3	5	0	0	8
	SO	0	6	0	0	6
	KK	3	17	0	0	20
13/14	CH	0	6	0	0	6
	KV	3	5	0	0	8
	SO	0	6	0	0	6
	KK	3	17	0	0	20

stav vždy k 30. 9.

Počet základních uměleckých škol v Karlovarském kraji a jejich rozložení po jednotlivých okresech zůstává ve sledovaném období stejný, jejich zřizovateli jsou kraj a obec. V tomto segmentu vzdělávání nadále přetrvává nesystémovost zřizovatelských kompetencí v okrese Karlovy Vary.

V kraji pravidelně zasedá Krajská umělecká rada, která je členěna na jednotlivé sekce. Jedná se o odborný poradní orgán pro oblast základního uměleckého vzdělávání. Její význam spočívá především v oblasti organizace regionálních přehlídek a soutěží základních uměleckých škol, napomáhá plynulému zavedení reformy základního uměleckého vzdělávání a zajišťuje rychlý přenos odborných informací.

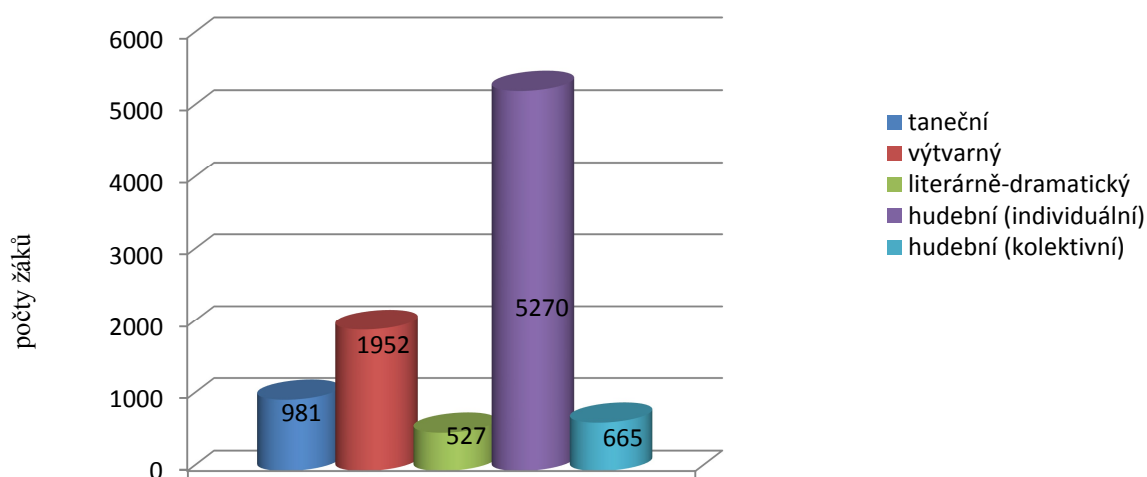
Tabulka č. 28: *Žáci základních uměleckých škol podle oborů*

Školní rok		Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební		Celkem
					Individuální skupinová výuka	Kolektivní výuka	
11/12	CH	405	478	179	1723	280	3065
	KV	314	843	212	2044	178	3591
	SO	321	436	100	1173	297	2327
	KK	1040	1757	491	4940	755	8983
12/13	CH	335	529	186	1864	190	3104
	KV	324	909	201	2088	189	3711
	SO	341	475	114	1224	325	2479
	KK	1000	1913	501	5176	704	9294
13/14	CH	347	517	193	1928	168	3153
	KV	356	953	221	2114	197	3841
	SO	278	482	113	1228	300	2401
	KK	981	1952	527	5270	665	9395

stav vždy k 30. 9.

V porovnání s předcházejícím školním rokem klesl počet žáků v tanečním oboru o 1,9 %, v kolektivní výuce hudebního oboru o 5,5 %. Naopak v individuální výuce hudebního oboru počet žáků stoupl o 1,8 %, v literárně-dramatickém oboru o 5,2 % a ve výtvarném oboru o 2 %. Celkem počet žáků základních uměleckých škol stoupl o 1,1 %.

Graf č. 9: Grafické znázornění počtů žáků základních uměleckých škol podle oborů

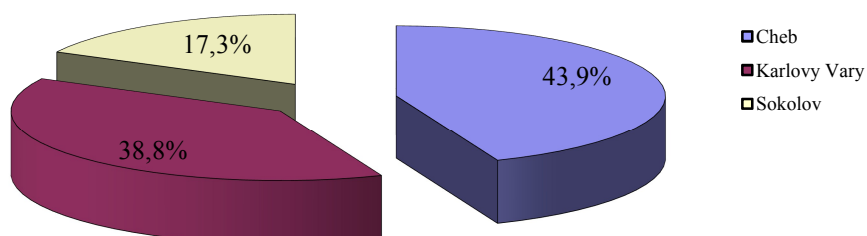
Tabulka č. 29: Absolventi základních uměleckých škol podle oborů

Školní rok		Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební		Celkem
					ind.výuka	kol.výuka	
11/12	CH	33	35	5	135	37	245
	KV	11	41	9	133	10	204
	SO	12	16	5	60	1	94
	KK	56	92	19	328	48	543
12/13	CH	36	40	6	121	16	219
	KV	19	40	16	141	10	226
	SO	21	16	1	53	1	92
	KK	76	96	23	315	27	537
13/14	CH	38	34	6	124	13	215
	KV	6	55	7	122	0	190
	SO	7	20	3	54	1	85
	KK	51	109	16	300	14	490

stav vždy k 30. 9.

Ve srovnání se školním rokem 2012/2013 klesl počet absolventů základních uměleckých škol v Karlovarském kraji o 8,8 %, z 537 na 490.

Graf č. 10: Grafické znázornění poměru absolventů základních uměleckých škol podle okresů

1.8.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání poskytuje jazykové vzdělání v cizích jazycích. V případě vzdělávání cizinců se za cizí jazyk považuje také jazyk český. Uskutečňuje se v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky. Nejedná se o klasické počáteční vzdělávání.

Karlovarský kraj zřizuje pouze jednu jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky, která je součástí příspěvkové organizace Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary.

Tabulka č. 30: *Uchazeči, kteří složili státní jazykovou zkoušku*

	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet uchazečů	77	42	41	31	9	22	17	19	21	20	17

stav vždy k 30. 9.

1.8.3 Zájmové vzdělávání

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby jsou školská zařízení pro zájmové vzdělávání žáků základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií, která poskytují účastníkům naplnění volného času zájmovými činnostmi navazujícími na školní výuku. Tato zařízení mají svá specifika, jimiž se odlišují od školního vyučování. Vzdělávání se uskutečňuje nejčastěji pravidelnou výchovnou a vzdělávací činností a poskytováním nabídky rekreační či sportovní činnosti.

Tabulka č. 31: *Školní družiny podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	0	32	1	0	33
	KV	4	38	1	0	43
	SO	0	30	1	0	31
	KK	4	100	3	0	107
12/13	CH	0	33	1	0	34
	KV	3	38	2	0	43
	SO	0	31	1	0	32
	KK	3	102	4	0	109
13/14	CH	0	32	2	0	34
	KV	3	38	2	0	43
	SO	0	31	1	0	32
	KK	3	101	5	0	109

Činnost školních družin je rovnoměrně rozložena ve všech okresech kraje.

Tabulka č. 32: Školní kluby podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	0	0	0	0	0
	KV	0	6	0	0	6
	SO	0	0	0	0	0
	KK	0	6	0	0	6
12/13	CH	0	0	0	0	0
	KV	0	6	0	0	6
	SO	0	0	0	0	0
	KK	0	6	0	0	6
13/14	CH	0	0	0	0	0
	KV	0	7	0	0	7
	SO	0	0	0	0	0
	KK	0	7	0	0	7

Školní kluby vykonávají činnost pouze v okrese Karlovy Vary, všechny jsou zřízeny obcemi.

Tabulka č. 33: Oddělení a účastníci školních družin a školních klubů

Školní rok		Počet oddělení		Počet účastníků		Z toho					
						1. stupeň		2. stupeň		Přípravná třída ZŠ/přípravný stupeň ZŠ speciální	
		družina	klub*	družina	klub	družina	klub	družina	klub	družina	klub
11/12	CH	68		1773	0	1737	0	30	0	6/0	0/0
	KV	113		2746	386	2642	278	16	102	88/0	6/0
	SO	70		1815	0	1708	0	77	0	30/0	0/0
	KK	251		6334	386	6087	278	123	102	124/0	6/0
12/13	CH	68		1802	0	1764	0	27	0	11/0	0/0
	KV	115		2838	182	2709	64	30	117	99/0	1/0
	SO	72		1852	0	1730	0	80	0	42/0	0/0
	KK	255		6492	182	6203	64	137	117	152/0	1/0
13/14	CH	73		1860	0	1813	0	26	0	19/2	0/0
	KV	119		3104	192	2940	74	36	118	128/0	0/0
	SO	74		1924	0	1829	0	63	0	32/0	0/0
	KK	266		6888	192	6582	74	125	118	179/2	0/0

stav vždy k 31. 10.

*ve statistických výkazech se oddělení nevykazují

V porovnání s předcházejícím školním rokem došlo k nárůstu celkového počtu žáků ve školních družinách o 6,1 %, počet žáků ve školních klubech se zvýšil o 5,5 %. Ve všech okresech se celkově zvýšil počet oddělení školních družin o 4,3 %.

Střediska volného času

Činnost středisek volného času, jejichž nejčastějším typem jsou domy dětí a mládeže, se soustřeďuje na čtyři hlavní oblasti, zajišťování pravidelné zájmové činnosti, příležitostné zájmové činnosti a prázdninové činnosti a dále na organizaci soutěží a přehlídek. Uskutečňují vzdělávací, výchovnou a zájmovou činnost pro děti, mládež, jejich rodiče a další dospělé zájemce v jejich volném čase během celého roku. Nabídka jejich aktivit je velmi pestrá, zaměřená na široké

spektrum účastníků. Pracuje v nich 878 zájmových útvarů, nejčastěji v oblasti sportu, techniky, přírodovědy, umění, ručních prací a cizích jazyků.

Tabulka č. 34: *Domy dětí a mládeže podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Celkem
11/12	CH	0	5	5
	KV	1	3	4
	SO	0	6	6
	KK	1	14	15
12/13	CH	0	5	5
	KV	1	3	4
	SO	0	6	6
	KK	1	14	15
13/14	CH	0	5	5
	KV	1	3	4
	SO	0	6	6
	KK	1	14	15

Rovněž u domů dětí a mládeže přetrvává nesystémovost zřizovatelských kompetencí v okrese Karlovy Vary.

Tabulka č. 35: *Zájmové útvary a účastníci domů dětí a mládeže*

Školní rok	Okres	Zájmové útvary celkem	Účastníci	Z toho			
				děti	žáci	studenti	ostatní
11/12	CH	277	4280	285	3685	103	207
	KV	240	3518	375	2914	36	193
	SO	319	4226	703	3084	90	349
	KK	836	12024	1363	9683	229	749
12/13	CH	278	3799	317	3266	87	129
	KV	290	3797	533	3052	15	197
	SO	310	4039	517	3202	98	222
	KK	878	11635	1367	9520	200	548
13/14	CH	273	3873	319	3220	129	205
	KV	301	4003	507	3309	12	175
	SO	311	4220	650	3253	26	291
	KK	885	12096	1476	9782	167	671

stav vždy k 31.10.

V porovnání se školním rokem 2012/2013 došlo ke zvýšení celkového počtu zájmových útvarů DDM o 7, což činí 0,9 % a ke zvýšení počtu účastníků o 461, tj. o 4 %.

Z hlediska rozložení zájmu o jednotlivé činnosti se DDM zaměřují nejvíce na sport a umění. Některé DDM preferují techniku a významný podíl mají i přírodovědné zájmové činnosti. DDM se podílejí také na primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže, realizují ekologické programy, podporují rozvíjení talentu a tvořivosti účastníků (pořádání výstav, realizace různých

soutěží). Dále DDM metodicky a organizačně zajišťují olympiády, sportovní turnaje, různé soutěže a jednorázové akce pro děti a mládež v době prázdnin i ve volném čase během školního roku. Informace o své činnosti prezentují v regionálním tisku a na svých webových stránkách.

Kromě uvedených DDM funguje v okrese Karlovy Vary jedno středisko volného času zřizované svazkem obcí.

Soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT

Krajský úřad je organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT. Při realizaci systému soutěží krajský úřad spolupracuje s DDM, školami a odbornými garanty jednotlivých soutěží. Ve školním roce 2013/2014 se uskutečnilo v Karlovarském kraji 14 předmětových soutěží v 84 kategoriích, a to ve 105 okresních a 55 krajských kolech. Žáci základních uměleckých škol se zúčastnili 7 soutěží v krajských kolech, které měly 49 kategorií.

Sportovní soutěže se uskutečnily ve 36 okresních a 12 krajských kolech. V říjnu 2013 proběhl 9. ročník slavnostního vyhlášení nejúspěšnějších žáků v soutěžích, který se tentokrát konal v prostorách víceúčelového sálu Základní umělecké školy Kraslice, okres Sokolov. Ocenění zde převzalo celkem 92 žáků.

Na okresní a krajská kola soutěží a přehlídek je každoročně poskytováno 835 tis. Kč z účelové dotace MŠMT, která je vždy téměř beze zbytku vyčerpána.

Školní soutěže vyhlašované Karlovarským krajem

Karlovarský kraj ve školním roce 2013/2014 vydal na školní soutěže, které nejsou vyhlášeny ve Věstníku MŠMT, částku ve výši 300 tis. Kč, přičemž školy a školská zařízení zřizované Karlovarským krajem získaly finanční prostředky ve výši 140 tis. Kč a školy a školská zařízení zřizované obcemi částku 160 tis. Kč.

Z rozpočtu kraje jsou podporovány především předmětové soutěže, soutěže pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a soutěže pro žáky 1. stupně základních škol, pro které nejsou určeny žádné ze soutěží vyhlašovaných MŠMT. Na soutěže pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bylo vynaloženo celkem 49.000,- Kč ve školách zřizovaných krajem a 34.300,- Kč v obecních školách.

1.9 Poradenské služby

Školské poradenské služby poskytují zejména školská poradenská zařízení, kterými jsou pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum. Tato zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, ale i pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou a metodickou činnost. Taktéž poskytují odborné, pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické poradenské služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí a jejich přípravě na budoucí povolání.

Poradenské služby v našem kraji zajišťuje Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, přičemž pro zachování dostupnosti poradenských služeb v rámci celého kraje jsou v provozu její detašovaná pracoviště v Sokolově a Chebu. Součástí poradenského systému v kraji jsou také 2 speciálně pedagogická centra, která zabezpečují speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením, a poskytují jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školami, školskými zařízeními a odborníky. Jedno z nich je součástí příspěvkové organizace Základní škola, mateřská škola a praktická škola Karlovy Vary

zřizované krajem, které kromě jiného zajišťuje speciální vzdělávací činnosti u dětí s hlubokým mentálním postižením, jimž byl určen jiný způsob vzdělávání. Pro lepší dostupnost poskytovaných služeb má kromě sídla v Karlových Varech zřízena ještě další čtyři odloučená pracoviště (Sokolov, Cheb a 2 v Mariánských Lázních). Druhým je SPC se zaměřením na vady řeči, které působí při jedné z obecních základních škol v Karlových Varech.

Poradenské služby pro zrakově a sluchově postižené děti, žáky a studenty jsou nadále zabezpečovány smluvně příslušnými SPC se sídlem v Plzni

Péče poskytovaná v pedagogicko-psychologické poradně

Tabulka č. 36: *Poradenské služby*

Typy služeb	Forma	Počty služeb		
		Celkem 11/12	Celkem 12/13	Celkem 13/14
Individuální činnost s klientem (dítě, žák, zákonný zástupce)	komplexní vyšetření	2194	3620	4702
	ostatní individuální péče	4455	4529	3684
	konzultace ke zpracování IVP	261	1376	282
Služby pedagogům	metodická konzultace	890	1219	1874
	vedení kurzů, seminářů, přednášek apod.	23	37	29
Poradenské činnosti se zákonnými zástupci	individuální	2112	2987	3555
	skupinové	19	25	150
Ostatní odborné činnosti	publikační a osvětové činnosti, metodické materiály	44	102	44
	stáže studentů	41	105	39
	propagační a informační akce	26	17	7
	projekty pro školy	20	27	11
Pobytové akce (pobyty s dětmi, rodiči apod.)		0	0	0
Odborné podklady pro vzdělávací opatření		2666	5112	6537
z toho doporučení k integraci		631	943	1531

stav vždy k 30. 9.

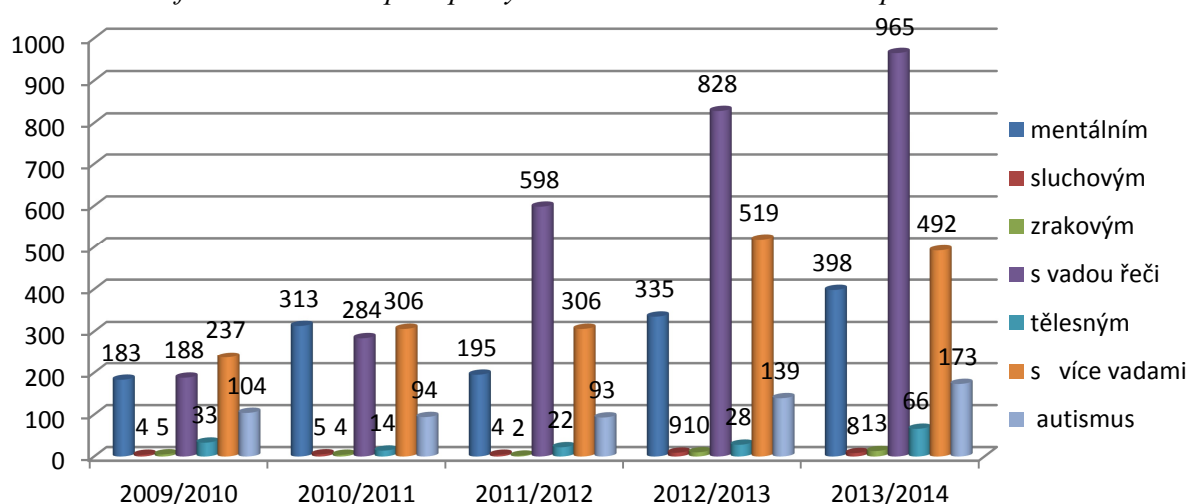
V PPP došlo oproti loňskému roku k dalšímu, a to poměrně výraznému, nárůstu individuální i skupinové poradenské činnosti se zákonnými zástupci z 2987 na 3555 a z 25 na 150. Rovněž došlo ke značnému nárůstu individuálních činností zejména komplexních vyšetření z 3620 na 4702 a poklesl počet konzultací ke zpracování IVP z 1376 na 282. Je velmi pravděpodobné, že údaje ve výkonových výkazech byly ovlivněny sjednocením metodiky po sloučení předchozích subjektů.

Dále došlo k nárůstu počtu odborných podkladů pro vzdělávací opatření z 5112 na 6537, což pravděpodobně souvisí se zvýšením počtu individuálně integrovaných žáků a počtu postižených žáků s IVP.

Péče poskytovaná ve speciálně pedagogickém centruTabulka č. 37: *Klienti se zdravotním postižením*

Školní rok	Druh zdravotního postižení						
	mentální	sluchové	zrakové	s vadou řeči	tělesné	s více vadami	autismus
07/08	165	2	2	377	25	322	41
08/09	180	3	6	252	30	251	67
09/10	183	4	5	188	33	237	104
10/11	313	5	4	284	14	306	94
11/12	195	4	2	598	22	306	93
12/13	335	9	10	828	28	519	139
13/14	398	8	13	965	66	492	173

stav vždy k 30. 9.

Graf č. 11: *Grafické znázornění péče poskytnuté klientům se zdravotním postižením*

Z grafu je patrné, že nejčetnější péče je každoročně věnována klientům s vadou řeči, dále klientům s více vadami a taktéž klientům mentálně postiženým. Naopak nejméně často využívají poradenských služeb klienti se zrakovým a sluchovým postižením. Důvodem této spíše sporadické péče je smluvní zajištění péče SPC pro slabozraké v Plzni a ve SPC pro sluchově postižené tamtéž. Oproti loňskému roku došlo k nárůstu počtu klientů s tělesným postižením z 28 na 66. Došlo k výraznému nárůstu počtu klientů s vadami řeči z 828 na 965 a nárůstu počtu dětí s autismem z 139 na 173. Dále došlo k nárůstu počtu klientů s mentálním postižením ze 335 na 398.

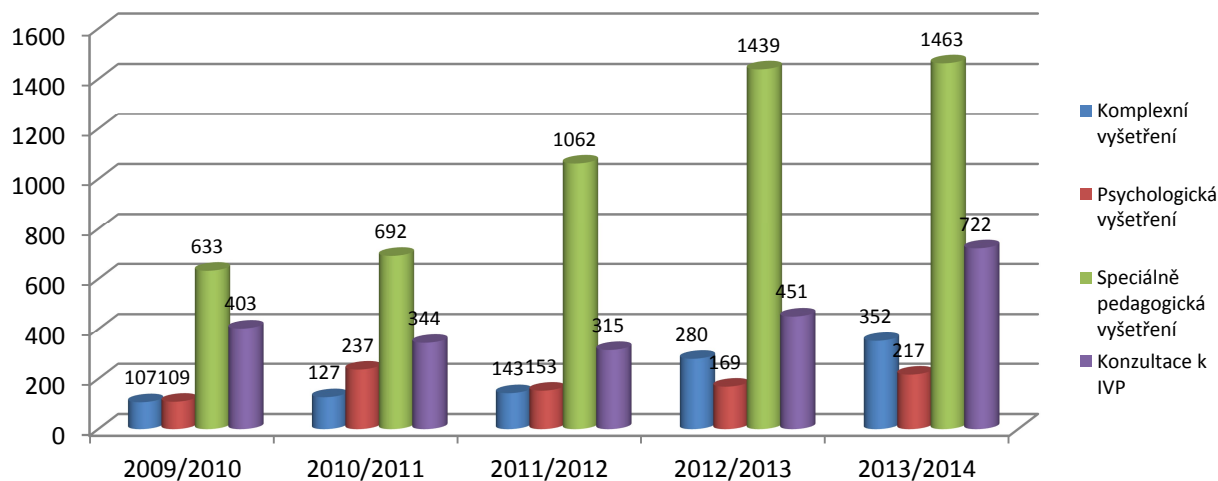
Tabulka č. 38: *Individuální činnosti speciálně pedagogického centra*

Školní rok	Komplexní vyšetření	Psychologická vyšetření	Spec. pedagogická vyšetření	Konzultace k IVP
07/08	72	126	407	240
08/09	87	99	589	291
09/10	107	109	633	403
10/11	127	237	692	344
11/12	143	153	1062	315
12/13	280	169	1439	451
13/14	352	217	1463	722

stav vždy k 30. 9.

Vývoj počtu individuálních činností SPC vykazoval v minulém školním roce nejvyšší nárůst v oblasti komplexních vyšetření a konzultací k IVP. Ve sledovaném školním roce došlo k nárůstu činností ve všech oblastech.

Graf č. 12: Grafické znázornění individuálních činností speciálně pedagogického centra

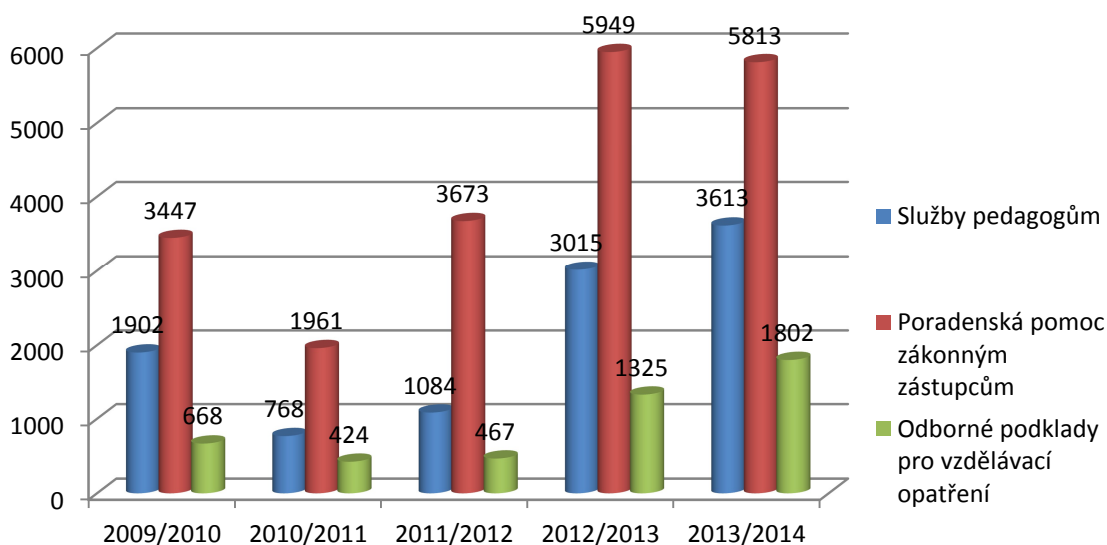

Tabulka č. 39: Služby a ostatní odborné činnosti speciálně pedagogického centra

Školní rok	Služby pedagogům	Poradenská pomoc zákonným zástupcům	Odborné podklady pro vzdělávací opatření
06/07	1604	2482	303
07/08	1589	2179	301
08/09	1541	2815	441
09/10	1902	3447	668
10/11	768	1961	424
11/12	1084	3673	467
12/13	3015	5949	1325
13/14	3613	5813	1802

Stav vždy k 30. 9.

Graf č. 13: Grafické znázornění služeb a ostatních odborných činností speciálně pedagogického centra

Z uvedených údajů je evidentní, že největší podíl ve službách a činnostech SPC zaujímá poradenská pomoc zákonným zástupcům. Další významný podíl činí služby pedagogům. Oproti loňskému roku významně vzrostl počet služeb pedagogům, a to z 3015 na 3613, zároveň vzrostl počet poskytnutých odborných podkladů pro vzdělávací opatření z 1325 na 1802. Nárůst je způsoben legislativním zavedením rediagnostiky a zároveň faktem, že některé děti s lehkým mentálním postižením přešly do péče SPC.

1.10 Školská zařízení

1.10.1 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Účelem těchto školských zařízení je zajišťovat dětem na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání, předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte.

K zajištění těchto činností působilo v regionu ve sledovaném školním roce 5 dětských domovů zřizovaných Karlovarským krajem. Dále v kraji působí středisko výchovné péče, jenž je součástí příspěvkové organizace Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň zřizované MŠMT.

Dětské domovy zřizované krajem v současné době již vyhovují zákonným podmínkám na zařízení rodinného typu, ve všech fungují samostatné rodinné skupiny, v nichž je umístováno 6 až 8 dětí.

Tabulka č. 40: Dětské domovy podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	4	0	0	0	4
	KV	1	0	0	1	2
	SO	0	0	1	0	1
	KK	5	0	1	1	7
12/13	CH	4	0	0	0	4
	KV	1	0	0	1	2
	SO	0	0	0	0	0
	KK	5	0	0	1	6
13/14	CH	4	0	0	0	4
	KV	1	0	0	1	2
	SO	0	0	0	0	0
	KK	5	0	0	1	6

Tabulka č. 41: Naplněnost dětských domovů zřizovaných krajem a soukromníky

Dětský domov	Počet dětí				Počet rodinných skupin				Lůžková kapacita			
	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14
Mariánské Lázně	25	23	25	24	4	4	4	4	32	32	32	32
Aš	34	36	38	30	5	5	5	5	40	40	40	40
Plesná	40	33	38	33	6	5	5	5	48	48	40	40

Karlovy Vary a Ostrov	59	63	54	54	10	9	8	8	72	72	60	60
Cheb a Horní Slavkov	45	53	47	46	6	7	6	6	48	56	48	48
	19				3				24			
Rodinný DD Duha	4	3	X	X	1	1	X	X	4	4	X	X
Celkem	226	211	202	187	35	31	28	28	268	252	220	220

stav vždy k 31. 10.

Ve sledovaném školním roce došlo ke snížení celkového počtu dětí v dětských domovech v kraji z 202 na 187 dětí.

Tabulka č. 42: Děti v dětských domovech zřizovaných krajem a soukromníky podle věku

Školní rok	Počet domovů	Počet dětí	Z toho		
			předškolní věk	PŠD	po ukončení PŠD
07/08	8	244	31	141	72
08/09	8	261	41	144	76
09/10	8	255	40	148	67
10/11	7	226	26	133	67
11/12	6	211	20	126	65
12/13	5	202	27	117	58
13/14	5	187	23	113	51

Stav vždy k 31.10.

Z celkového počtu 187 dětí umístěných v dětských domovech je 12,30 % dětí předškolního věku, zbylých 87,70 % dětí je žáky základních nebo středních škol.

1.10.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení jsou domov mládeže, internát a škola v přírodě. V Karlovarském kraji existují z těchto zařízení pouze domovy mládeže, jejichž zřizovatelem je kraj a v jednom případě soukromník. Domovy mládeže poskytují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních škol a vyšších odborných škol a zajišťují těmto žákům a studentům školní stravování.

Tabulka č. 43: Domovy mládeže podle zřizovatele

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	3	0	1	0	4
	KV	5	0	0	0	5
	SO	3	0	0	0	3
	KK	11	0	1	0	12
12/13	CH	3	0	1	0	4
	KV	5	0	0	0	5
	SO	3	0	0	0	3

	KK	11	0	1	0	12
13/14	CH	3	0	1	0	4
	KV	5	0	0	0	
	SO	3	0	0	0	3
	KK	11	0	1	0	12

Ve sledovaném školním roce v kraji působily 2 samostatné domovy mládeže, v Karlových Varech a Mariánských Lázních. Další menší domovy jsou součástí příspěvkových organizací, které zároveň vykonávají činnost střední školy. Domov mládeže je také součástí soukromé střední školy v Mariánských Lázních. Celková kapacita klesla v porovnání s minulým rokem o 10 lůžek, tj. o 0,5 %, počet ubytovaných žáků a studentů se snížil o 57, tj. o 5,0 %.

Tabulka č. 44: *Domovy mládeže*

Školní rok		Lůžková kapacita	Ubytování žáci a studenti	Jiné ubytované osoby
09/10	CH	659	550	0
	KV	1068	741	12
	SO	272	143	0
	KK	1999	1434	12
10/11	CH	602	477	0
	KV	1068	766	7
	SO	269	140	0
	KK	1939	1383	7
11/12	CH	602	431	0
	KV	1068	714	3
	SO	223	111	0
	KK	1893	1256	3
12/13	CH	603	368	46
	KV	1068	670	4
	SO	154	93	0
	KK	1825	1131	50
13/14	CH	603	326	0
	KV	1058	664	3
	SO	154	84	0
	KK	1815	1074	3

stav vždy k 31. 10.

Lůžková kapacita ubytovacích zařízení byla v okrese Cheb využita na 54,1 %, v okrese Karlovy Vary na 63,0 %, v okrese Sokolov na 54,5 %. V Karlovarském kraji byla celková kapacita ubytovacích zařízení využita z 59,3 %. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu ubytovaných o 104, což představuje 8,8 %. Zároveň došlo i k poklesu využití lůžkové kapacity, a to o 5,4 %.

Tabulka č. 45: *Ubytování žáci a studenti*

	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Ubytování	2019	1922	1944	1834	1655	1556	1447	1434	1383	1256	1131	1074

stav vždy k 31. 10.

Nejvýznamnější vliv na trend v poklesu počtu ubytovaných má s největší pravděpodobností demografický vývoj.

1.10.3 Zařízení školního stravování

Tabulka č. 46: *Zařízení školního stravování podle zřizovatele*

Školní rok		Kraj	Obec	Soukromník	MŠMT	Celkem
11/12	CH	5	55	2	0	62
	KV	8	57	5	2	72
	SO	2	56	2	0	60
	KK	15	168	9	2	194
12/13	CH	4	55	2	0	61
	KV	8	57	5	1	71
	SO	2	55	2	0	59
	KK	14	167	9	1	191
13/14	CH	5	60	2	0	67
	KV	8	63	5	1	77
	SO	2	58	3	0	63
	KK	15	181	10	1	207

V kraji bylo provozováno celkem 207 zařízení školního stravování (z toho 1 zřizované MŠMT), z toho 171 školních jídelen, 34 školních jídelen – výdejen a 2 školní jídelny – vývařovny. Posledně jmenované jsou zřízeny jako samostatné právnické osoby; ostatní zařízení školního stravování jsou součástí právnických osob, které současně vykonávají činnost mateřských škol, základních škol, středních škol, dětských domovů nebo domovů mládeže. V zařízeních školního stravování je v souladu s platnými právními předpisy poskytováno rovněž závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení, v některých se navíc v rámci doplňkové činnosti stravují i tzv. cizí strávníci.

Tabulka č. 47: *Zapsaní stravování dle zřizovatele bez MŠMT*

Zřizovatel	Počet zařízení školního stravování	Počet stravovaných dětí, žáků a studentů				Počet stravovaných zaměstnanců školství			
	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14
Karlovarský kraj	15	4774	4196	3802	3463	859	755	633	582
Obec	181	23568	23474	23823	24098	3525	3438	3421	3512
Soukromník	10	231	218	839	1388	32	29	109	115
Celkem	206	28573	27888	28464	28949	4416	4222	4163	4209

stav vždy k 31. 10.

1.11 Pracovníci ve školství

1.11.1 Počty a odměňování pedagogických pracovníků

Informace o počtech pedagogických a nepedagogických pracovníků odměňovaných z prostředků státního rozpočtu podle zřizovatelů a jednotlivých druhů škol a školských zařízení včetně údajů o jejich odměňování jsou součástí příloh č. 7 – 16. Vývoj počtu zaměstnanců a průměrného platu obsahují přílohy č. 13 až 16.

Z uvedených údajů vyplývá, že v obecním školství došlo celkově k mírnému nárůstu počtu zaměstnanců. K nárůstu počtu pracovníků došlo ve všech segmentech škol a školských zařízení, přičemž tento byl způsoben nárůstem výkonů v mateřských a základních školách. U krajských škol a školských zařízení je patrný zvýšený pokles počtu pracovníků související s poklesem výkonů. Zatímco v předchozím roce činil pokles počtu pracovníků 117,76 zaměstnanců, v roce 2013 došlo k úbytku 75,35 pracovníků. K nárůstu počtu pracovníků došlo pouze na vyšších odborných školách, speciálně-pedagogickém centru a pedagogicko-psychologické poradně, ve školních jídelnách a školních družinách. Pokud se týká průměrného platu, ten činil v roce 2013 ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem 23 786,- Kč (meziroční pokles o 454,- Kč), ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi 22 247,- Kč (meziroční nárůst o 107,- Kč). V krajských školách a školských zařízeních došlo k nárůstu platu pouze ve školních družinách a klubech a ve speciálních školách. U obecních škol a školských zařízení došlo k nejvyššímu nárůstu průměrného platu ve školních družinách a klubech, dále v základních školách, ve školních jídelnách a základních uměleckých školách. Rozdílná výše průměrného platu mezi krajským a obecním školstvím vyplývá především z rozdílné struktury škol, které jsou v jednotlivých segmentech školství zřizovány. Vývoj průměrných platů včetně meziročních změn a jejich indexů je uveden v následujících tabulkách.

Tabulka č. 48: *Průměrný plat ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi*

Školy a školská zařízení	Průměrný měsíční plat 2011	Průměrný měsíční plat 2012	Průměrný měsíční plat 2013	Meziroční nárůst absolutně 2011/2012	Meziroční nárůst absolutně 2012/2013	Index 2011/2012	Index 2012/2013
MŠ	19 315	21 348	21 148	2 033	- 00	110,53	99,06
ZŠ	23 078	23 660	23 890	582	231	102,52	100,98
MŠ, ZŠ, SŠ pro ŽSVP	25 459	26 232	25 934	773	- 298	103,04	98,86
ŠD, ŠK	18 497	20 908	21 330	2 411	423	113,03	102,02
ŠJ	14 006	13 828	13 962	-178	134	98,73	100,97
ZUŠ, DDM	24 841	25 777	25 959	936	182	103,77	100,71
Celkem	21 228	22 140	22 247	912	107	104,29	100,49

Tabulka č. 49: *Průměrný plat ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem*

Školy a školská zařízení	Průměrný měsíční plat 2011	Průměrný měsíční plat 2012	Průměrný měsíční plat 2013	Meziroční nárůst absolutně 2011/2012	Meziroční nárůst absolutně 2012/2013	Index 2011/2012	Index 2012/2013
SOU, SPV	23 469	24 154	23 195	685	- 958	102,92	96,03
G	26 543	26 337	26 270	-206	- 67	99,23	99,75
SOŠ, VOŠ	25 592	25 337	24 824	-256	- 513	99,00	97,98

MŠ, ZŠ, SPC, SŠ pro ŽSVP	24 347	25 631	25 831	1 284	200	105,27	100,78
ŠD, ŠK	19 423	23 129	24 909	3 706	1780	119,08	107,7
ŠJ	13 738	13 453	13 008	-285	- 445	97,93	96,69
DD	20 779	22 101	21 749	1 322	- 352	106,36	98,41
ZUŠ, DDM, DM, PPP, ŠH	20 138	20 570	20 103	431	- 467	102,14	97,73
Celkem	23 854	24 240	23 786	386	- 454	101,62	98,13

1.11.2 Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Údaje o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, které jsou uvedeny ve výroční zprávě, vycházejí ze statistických výkazů o ředitelství škol R 13-01, přičemž v současné době je již k dispozici porovnání vývoje za posledních 8 školních roků (2006/2007 – 2013/2014), a to u rozhodujících kategorií pedagogických pracovníků, kterými jsou učitelé středních, vyšších odborných, základních a mateřských škol tak, jak je uvedeno v příloze č. 17.

Přestože za sledované období došlo k určitému posunu, kdy se celkový počet kvalifikovaných učitelů v uvedených kategoriích zvýšil z 68,51 % na 79,52 % (meziroční nárůst oproti předcházejícímu školnímu roku je 2,69 %), nemůžeme být se stávajícím stavem stále ještě spokojeni. Navíc s účinností od 1. ledna 2015 pozbyde platnosti výjimka z odborné kvalifikace pedagogických pracovníků daná zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a k tomuto datu by ve školách a školských zařízeních teoreticky neměl být žádný pedagog, který nemá odpovídající odbornou kvalifikaci či do konce roku 2014 nezačal příslušné studium, kterým by tuto kvalifikaci získal.

Mateřské školy

Stalo se již tradicí, že nejpříznivější situaci v odborné kvalifikaci zaznamenáváme v mateřských školách, kde ve školním roce 2013/2014 působilo 88,6 % kvalifikovaných učitelů (meziroční nárůst oproti předcházejícímu školnímu roku je však pouhých 0,22 %). Za sledované osmileté období se jedná o jedinou kategorii pedagogických pracovníků, kde nedošlo k navýšení odborné kvalifikace (ve srovnání se školním rokem 2007/2008, kdy byla kvalifikovanost nejvyšší – 90,31 %, poklesla o 1,71 %). Tento stav je znepokojivý, protože v Karlovarském kraji působí střední škola, která vzdělává budoucí učitele mateřských škol.

Základní školy

V základních školách došlo za sledované období osmi školních roků k celkovému zlepšení kvalifikovaného obsazení o 11,38 % (na 75,39 % a meziroční nárůst činí 3,42 %), na 1. stupni o 15,31 % (zde vyučuje 78,86 % kvalifikovaných, meziroční nárůst představuje 3,46 %), na 2. stupni o 7,72 % (kvalifikovanost je 72,10 %, meziroční nárůst 3,35 %).

Střední školy

Ve středních a vyšších odborných školách zvýšení kvalifikovanosti za celé sledované období představuje 14,46 %, meziroční nárůst činí cca 2,7 %. Ve školním roce 2013/2014 došlo k jedné

potěšitelné změně oproti všem předcházejícím sledovaným rokům, a to u kategorie učitelů praktického vyučování a odborného výcviku, kde jsme po celou dobu zaznamenávali nejnižší procento kvalifikovanosti ze všech. Tato se však nyní meziročně zvýšila o 10,47 % (na 73,6 %) a za celé sledované období o 32,26 %, což je nesporný úspěch.

Kvalifikovanost učitelů odborných předmětů je 70,48 % (meziroční nárůst činí 5,3 %, za celé sledované období 14,42 %). Zásahu na této skutečnosti má zejména pracoviště NIDV v Karlových Varech, které již několik let ve spolupráci s pedagogickými fakultami nabízí v rámci celoživotního vzdělávání kurzy doplňujícího pedagogického studia a samo organizuje studium pedagogiky. U učitelů odborných předmětů, praktického vyučování a odborného výcviku je problém mnohdy v tom, že se jedná o zkušené odborníky z praxe, kteří musí být posuzováni jako nekvalifikovaní, protože vedle svého odborného vzdělání neabsolvovali studium pedagogických věd (často se jedná o externí pracovníky, kteří učí pouze na malé pracovní úvazky – např. lékaři, psychologové, inženýři, a další odborníci). V tomto pomůže novela zákona o pedagogických pracovnících, která těmto odborníkům z praxe umožní za určitých podmínek vykonávat přímou pedagogickou činnost bez pedagogického studia.

Pokud se týká učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů, je počet kvalifikovaných mezi všemi učiteli středních škol nejvyšší (85,84 %), ve srovnání s předcházejícím školním rokem však došlo k nárůstu o pouhou 0,1 %, za celé sledované osmileté období byl vykázán nárůst o 6,11 % (až do roku 2011/2012 byl každoročně zaznamenáván mírný pokles).

Problémem řady škol se stává také nepříznivá věková struktura pedagogických sborů, kdy nedostatečný počet nově nastupujících absolventů vysokých škol pedagogického zaměření, kteří jsou zvláště někteří (učitelé cizích jazyků, ICT apod.) velice dobře uplatnitelní v různých sférách trhu práce, nedokáže nahradit nekvalifikované a odcházející učitele. Na tomto místě je však nutno na druhou stranu podotknout, že se mnohdy setkáváme s případy, kdy ani sami ředitelé nemají zájem nahradit schopného nekvalifikovaného učitele někým novým s příslušnou odbornou kvalifikací, což by se mělo již od 1. 1. 2015 s ohledem na zmiňované ukončení zákonné výjimky z odborné kvalifikace změnit.

Dalším faktorem částečně způsobujícím nedostatek kvalifikovaných učitelů ve školách je jistě také stále se zvyšující náročnost učitelského povolání, kdy povaha této práce se zásadně změnila, požadavky na učitele jsou daleko vyšší než dříve a kvalita jeho práce výrazně ovlivňuje výsledky, kterých žáci v učení dosahují. Zásadně se také změnilы podmínky života a chování žáků, které je stále obtížnější motivovat k učení, přičemž náš kraj je navíc znevýhodněn také skladbou obyvatelstva a jeho vzdělanostní úrovní.

Dlouhodobě nepříznivý stav v zajištění kvalifikované výuky ve školách v Karlovarském kraji je jistě částečně ovlivněn i absencí vysoké školy s pedagogickým zaměřením v našem regionu a omezenou nabídkou pedagogických fakult na studium v kombinované nebo distanční formě, které by umožňovalo doplnění odborné kvalifikace stávajícím nekvalifikovaným učitelům, a to zejména učitelům odborných předmětů některých oborů vzdělání. Karlovarský kraj vědom si skutečnosti, že jednou z hlavních podmínek úspěšné realizace významných úkolů, které jsou kladeny na regionální školství, je především kvalitní a kvalifikovaný učitel, se snaží v rámci svých možností napomoci ke zlepšení stávající situace v této oblasti.

Jednou z forem pomoci je aktivní spolupráce s Fakultou pedagogickou Západočeské univerzity v Plzni, která byla zahájena v roce 2010 zorganizováním dvouletého kurzu v rámci celoživotního vzdělávání „Učitelství pro 1. stupeň ZŠ pro nekvalifikované učitele Karlovarského kraje“, jehož výuka probíhala v Karlových Varech. Úspěšní absolventi tohoto kurzu pokračují ve studiu v řádném magisterském programu v Plzni a studium ukončí již v roce 2015 (další kurz tohoto

zaměření byl zahájen i v roce 2011 stejně jako kurz anglického jazyka pro nekvalifikované učitele 2. stupně ZŠ a SŠ s pokračováním v bakalářském a následně magisterském studijním programu). Finanční náklady spojené se studiem v rámci celoživotního vzdělávání nesl z převážné části Karlovarský kraj (více než 2.500.000,-- Kč), část studia byla hrazena z prostředků globálního grantu a částečně se na úhradě nákladů podíleli samotní účastníci kurzů.

Spolupráce pokračuje i nadále, kdy na základě dohody s uvedenou vysokou školou je opět od 1. 9. 2014 v Karlových Varech realizováno magisterské studium pro 38 nekvalifikovaných učitelů 1. stupně ZŠ a bakalářské studium pro 29 učitelek MŠ, na jehož financování se podílí Karlovarský kraj. Další nekvalifikovaní učitelé 2. stupně ZŠ a SŠ pak studují v Plzni.

Další z forem pomoci bylo nastavení Pravidel pro poskytování finanční podpory pro získání odborné kvalifikace učitelů základních a středních škol zřizovaných Karlovarským krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí v Karlovarském kraji, která byla poprvé uplatněna ve školním roce 2011/2012. Karlovarský kraj pro tyto účely každoročně vyčleňuje ve svém rozpočtu celkem 1.500.000,-- Kč, avšak tato částka nebyla ani zdaleka studujícími učiteli využita (první rok bylo vyčerpáno 462.500,-- Kč, ve školním roce 2012/2013 437.500,-- Kč, z toho 112.500,-- Kč učiteli základních škol, 325.000,-- Kč učiteli středních škol, ve školním roce 2013/2014 500.000,-- Kč, z toho 225.000,-- Kč učiteli základních škol, 225.000,-- Kč učiteli středních škol).

Za účelem zvyšování společenské prestiže pedagogické profese se Karlovarský kraj před čtyřmi lety rozhodl obnovit tradici Dne učitelů. V březnu 2014 se uskutečnilo slavnostní setkání ve vile Becher, kde převzalo celkem 19 pedagogických pracovníků škol a školských zařízení ocenění za dlouholetou vynikající práci v oblasti vzdělávání a výchovy. Poprvé byli oceněni nejen pedagogové z krajských organizací, ale na základě radou kraje schválených pravidel i pedagogičtí pracovníci ze škol a školských zařízení ostatních zřizovatelů.

1.11.3 Změny na pracovních místech ředitelů příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení

V návaznosti na novelizaci ustanovení školského zákona, která se týká obsazování pracovních míst ředitelů příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení, a to s účinností od 1. ledna 2012, proběhla v první polovině roku 2014 poslední třetí vlna konkursních řízení (v první vlně v roce 2012 se uskutečnilo 23 konkursů, ve druhé vlně v roce 2013 10 konkursů). V souladu s touto zákonnou úpravou rozhodla rada kraje o vyhlášení zbývajících 6 konkursů na pracovní místa ředitelů, kteří vykonávali k výše uvedenému datu činnost ředitele v příslušné škole nebo školském zařízení po dobu kratší než 3 roky (Střední průmyslová škola keramická a sklářská Karlovy Vary, Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum, Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov, Základní umělecká škola Josefa Labitzkého Bečov nad Teplou, Dětský domov Plesná). Na základě výsledku těchto konkursních řízení lze konstatovat, že všichni ředitelé své pozice obhájili. V průběhu školního roku 2013/2014 bylo vyhlášeno ještě jedno konkursní řízení (2x opakované), a to na uvolněné pracovní místo ředitele příspěvkové organizace Dětský domov Karlovy Vary a Ostrov (vzdání se pracovního místa). Toto místo se však podařilo obsadit až s účinností od 1. ledna 2015 po třetím vyhlášení konkursního řízení.

Na obsazení pracovních míst ředitelů právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi bylo ve školním roce 2013/2014 vyhlášeno celkem 6 konkursních řízení (v předcházejícím školním roce to bylo 16), z toho 2 v okrese Cheb, 3 v okrese Karlovy Vary a 1 v okrese Sokolov (2 mateřské školy, 1 základní škola, 1 základní

škola a mateřská škola, 1 základní škola praktická a speciální, 1 dům dětí a mládeže a školní družina).

1. 12 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

DVPP v Karlovarském kraji je založeno na principu spolupráce státních a krajských institucí. Jsou to zejména odbor školství, mládeže a tělovýchovy krajského úřadu, Krajské pracoviště NIDV Karlovy Vary a Krajský inspektorát ČŠI Karlovy Vary. Významné místo v budování systému DVPP v kraji představuje od roku 2010 krajské vzdělávací centrum zřízené Karlovarským krajem v rámci projektu financovaného z ESF - OP VK jako součást příspěvkové organizace Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum, kterému byla rozšířena hlavní činnost o poskytování DVPP.

Další součástí systému DVPP je fungování okresních vzdělávacích středisek při Gymnáziu Cheb, Integrované střední škole technické a ekonomické Sokolov a Prvním českém gymnáziu v Karlových Varech. V rámci této aktivity vznikly metodické kabinety, které pokrývají jednotlivé obory vzdělání napříč krajem a pro jejichž efektivní působení byli proškoleni lektori z našeho regionu. Postupně dochází k propojování činnosti KVC a jednotlivých vzdělávacích středisek.

Kromě toho v kraji nově působí také zařízení dalšího vzdělávání jako součást příspěvkové organizace Základní škola Marie Curie-Sklodowské a mateřská škola Jáchymov, okres Karlovy Vary, a některé soukromé vzdělávací společnosti.

Krajské vzdělávací centrum

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci KVC je realizováno jednak díky projektům OP VK a dále z rozpočtu zřizovatele v rámci udržitelnosti projektů. Aktivita KVC zajišťují 3 metodici pro vzdělávání (v celkovém součtu 2,1 úvazku). Dále s organizací spolupracují externí metodici, což jsou pedagogičtí pracovníci z mateřských, základních a středních škol v Karlovarském kraji. Jejich činnost je konzultační, a také se zapojují jako lektori DVPP.

Po celý školní rok byl realizován projekt „Metodické kabinety pro DVPP v Karlovarském kraji“, který sleduje tři klíčové aktivity. Konzultační činnost poskytovanou v rámci sítě odborných metodiků (pedagogové Karlovarského kraje), dále publikační činnost, kde se zveřejňují na stránkách KVC odborné články učitelů z našeho kraje, a nakonec DVPP formou seminářů, které mají akreditaci MŠMT. Krajské vzdělávací centrum používá web na adrese www.kvcsoc.cz.

Celokrajská setkání učitelů

Ve školním roce 2013/2014 KVC zorganizovalo tři celokrajské konference pod názvem Pedagogický den. První konference proběhla v listopadu 2013 v prostorách školy. Byla realizována ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a zaměřena na přírodovědné vzdělávání. Druhá konference se realizovala v červnu 2014 v rámci udržitelnosti projektu a tematicky se pod názvem „Inkluze – dveře otevřené“ věnovala výchově a vzdělávání dětí s autismem a Downovým syndromem v mateřských školách. Třetí celokrajské setkání bylo zaměřeno na prezentace a ukázky práce partnerů (12 středních škol) v projektu „Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Karlovarském kraji“, jehož je škola finančním partnerem, a KVC zde garantuje jednu klíčovou aktivitu. Všechny 3 konferencí se zúčastnilo celkem 157 pedagogů.

DVPP a odborné vzdělávání

Součástí DVPP v rámci udržitelnosti je i pořádání akcí pro odborné vzdělávání. Ve školním roce 2013/2014 proběhlo pět seminářů, které se týkaly oborů stavebnictví, strojírenství a gastronomie.

Akce byly realizovány ve spolupráci s Integrovanou střední školou technickou a ekonomickou Sokolov a Střední školou živnostenskou Sokolov. Všechny těchto vzdělávacích akcí se zúčastnilo celkem 61 učitelů odborných předmětů.

Metodické kabinety pro DVPP v Karlovarském kraji

Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum realizuje od února 2012 projekt ESF (OP VK, Metodické kabinety Karlovarského kraje pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, reg. č.: CZ.1.07/1.3.42/01.0003), ve kterém se zaměřuje na metodickou pomoc učitelům všech stupňů škol v Karlovarském kraji. V rámci osmi metodických sekcí (mateřské školy, 1. stupeň, jazyky, matematika a informatika, přírodní vědy, společenské vědy, výchovy, metodické řízení) nabízí konzultace začínajícím nebo neaprobovaným pedagogům, popř. ostatním, kteří si chtějí zvýšit své odborné znalosti či technické dovednosti. K srpnu 2014 v nich působilo 47 odborných metodiků z různých oborů všeobecně vzdělávacích předmětů. Projekt navazuje na zkušenosti v oblasti individuálních konzultací k ŠVP na odborných školách, které probíhají dle potřeb středních odborných škol.

Ve školním roce 2013/2014 se podařilo vytvořit nový metodický kabinet „Speciální pedagogika a integrace“, který byl ve 2. pololetí začleněn do projektu. Aktivita se týkala metodické a konzultační pomoci školám v celém Karlovarském kraji.

Pokračovala rovněž klíčová aktivita „Publikační činnost“, ve které se učitelům Karlovarského kraje nabízí prostor pro prezentaci dobrých příkladů z praxe. Na webu KVC metodik.kvcsoc.cz bylo zveřejněno velké množství článků s pedagogickou a odbornou tematikou, jejichž autory jsou pedagogové Karlovarského kraje. Všechny 34 seminářů se zúčastnilo celkem 343 pedagogických pracovníků.

Ostatní činnost

Ve sledovaném školním roce proběhly další vzdělávací akce, které mají akreditaci MŠMT nebo jsou ve formě metodických setkání. Jednou z nich byla exkurze do 3D Planetária v Techmanii Plzeň, které se zúčastnili učitelé napříč Karlovarským krajem. Další akce se týkala mateřských škol, speciální pedagogiky a ICT. Všechny 5 vzdělávacích akcí se zúčastnilo celkem 75 pedagogických pracovníků.

Akreditace vzdělávacích programů

Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum má k srpnu 2014 schváleno 135 vzdělávacích programů s akreditací MŠMT, z toho ve školním roce 2013/2014 z nich nově přibýlo 50 akcí. Mezi nimi jsou i dlouhodobé kurzy zaměřené na programování pro všeobecné a odborné vzdělávání.

Jazykové kurzy

Organizace má v rámci KVC akreditované dlouhodobé jazykové kurzy v angličtině, němčině, francouzštině, španělštině a ruštině, vždy ve více úrovních. Ve školním roce 2013/2014 proběhlo celkem 10 kurzů v Sokolově, Karlových Varech (září 2013 – červen 2014) a Chebu (zahájení v lednu 2014). Do těchto kurzů se zapojilo 107 učitelů, první rok dokončilo 89 přihlášených. Jazykové kurzy jsou realizovány v rámci udržitelnosti projektu Karlovarského kraje „Inovace školského portálu Karlovarského kraje“, který byl ukončen v březnu 2013.

Celkové hodnocení činnosti Krajského vzdělávacího centra

Od zahájení činnosti do srpna 2014 se vzdělávacích akcí a konferencí zúčastnilo více než 2900 pedagogických pracovníků z mateřských, základních a středních škol v Karlovarském kraji. Kromě přímé účasti v DVPP probíhá činnost metodických kabinetů, která je finančně podpořena jednak projektem ESF a dále z rozpočtu Karlovarského kraje. Probíhají metodická setkání

a konzultace přímo ve školách, podařilo se aktivizovat desítky učitelů na pozici odborných metodiků a lektorů.

K srpnu 2014 měla organizace schváleno 135 akreditovaných akcí v systému DVPP (schvalováno MŠMT). Během školního roku se podařilo navázat spolupráci s Techmanii v Plzni. Kromě již uvedených exkurzí do Planetária proběhlo vystoupení zástupce KVC na konferenci k neformálnímu vzdělávání. KVC velmi úzce spolupracuje s NIDV Praha, pracovištěm Karlovy Vary, zejména s cílem systematizace vzdělávacích akcí a pomoci v projektech. Dále byla navázána spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, díky čemuž se podařilo některé jejich vzdělávací akce plánovat v Karlovarském kraji. KVC spolupracuje v oblasti DVPP pro odborné vzdělávání i s Integrovanou střední školou technickou a ekonomickou Sokolov a Střední průmyslovou školou Ostrov.

Pro svou činnost KVC využívá dvou učeben gymnázia, přičemž jedna je určena pro metodická setkání (k dispozici je 15 notebooků), druhá počítačová učebna s 30 PC je využívána kromě DVPP i v běžné výuce. Dále jsou k dispozici i školní laboratoře (fyzika, chemie), učebny hudební a výtvarné výchovy a aula školy.

Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum bylo nefinančním partnerem NIDV, pracoviště Karlovy Vary, v projektu „Profesní rozvoj pedagogů předškolního vzdělávání“, který navazuje na již ukončený „krajský program“ pro MŠ, který byl KVC realizován v předchozích letech. Dále bylo nefinančním partnerem Integrované střední školy Cheb v projektu DVPP „Vzdělávací centrum učitelů odborných předmětů a odborného výcviku“.

Národní institut pro další vzdělávání

Hlavním posláním NIDV jakožto přímo řízené organizace MŠMT je komplexní celorepublikové zajištění úkolů v oblasti DVPP, které vyplývají z priorit státní vzdělávací politiky, z konkrétních vzdělávacích potřeb jednotlivých regionů a vedou k systematické odborné a profesní podpoře cílových skupin, kterými jsou pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení.

V souladu se vzdělávací politikou státu a v kontextu se zahraničními trendy ve vzdělávání zabezpečuje NIDV komplexní nabídku vzdělávacích služeb a poskytuje konzultační, metodickou a odbornou podporu pedagogům a pracovníkům v oblasti formálního a neformálního vzdělávání ve všech krajích ČR. Vytváří platformu pro sdílení informací, názorů a zkušeností mezi veřejností, regionálním školstvím, MŠMT a dalšími subjekty v oblasti vzdělávání a výchovy.

Metodická a vzdělávací činnost NIDV byla ve školním roce 2013/2014 na krajském pracovišti Karlovy Vary realizována ve všech základních směrech tj. v oblasti projektů ESF – OP VK, v oblasti kvalifikačních studií – kariérním vzdělávání i v oblasti průběžného vzdělávání.

V oblasti kvalifikačních studií se ve školním roce 2013/2014 se konalo:

- Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení – 20 účastníků,
- Studium pedagogiky – 66 účastníků,
- Studium pro asistenty pedagoga – 33 účastníků,
- Logopedický asistent – primární logopedická prevence ve školství – 23 účastníků.

Průběžné vzdělávání nabídlo vzdělávací programy v těchto oblastech:

- management,
- předškolní vzdělávání,
- základní vzdělávání,
- střední vzdělávání,

- základní umělecké vzdělávání (od 1. 2. 2014),
- konzultační centra,

a v podoblastech:

- jazykové vzdělávání,
- vzdělávání v oblasti ICT,
- speciální a inkluzivní vzdělávání.

Zapojení NIDV do realizace projektů ESF – OP VK pokračovalo ve školním roce 2013/2014. Na krajském pracovišti Karlovy Vary to byl zejména grantový projekt „Profesní rozvoj pedagogů předškolního vzdělávání“. Hlavním cílem projektu je zvýšení kvality předškolního vzdělávání v Karlovarském kraji v souladu s probíhající kurikulární reformou (poskytnout účastníkům zvýšení ICT dovedností, zvýšit osobnostně sociální kompetence pedagoga, prohloubit odborné znalosti v oblasti psychologie a výchovy dítěte v předškolním vzdělávání, podpořit pedagogy předškolního vzdělávání po stránce metodické prostřednictvím zážitkové pedagogiky). Výstupem tohoto projektu bude 450 podpořených pedagogů, 17 nových vzdělávacích programů a vytvoření metodické příručky (250 ks). V roce 2013 se v rámci projektu uskutečnilo 27 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 348 učitelek mateřských škol.

Další projekt „Podpora ZUŠ“ byl ukončen v dubnu 2013, přičemž Krajské pracoviště NIDV Karlovy Vary bylo pověřeno udržitelností tohoto projektu. V rámci udržitelnosti již byly předány k využití vytvořené metodické materiály (bylo jich celkem 43 a jsou k dispozici na webových stránkách NIDV). V roce 2014 získal NIDV resortní úkol „Podpora ZUŠ“, pod kterým udržitelnost projektu pokračuje (13 řízených setkání k úpravám ŠVP na ZUŠ – 177 účastníků, Kulatý stůl – 34 účastníků). Vedle udržitelnosti projektu „Podpora ZUŠ“ je krajské pracoviště Karlovy Vary pověřeno udržitelností projektu „ZVYKOM“, který byl určen řídicím pracovníkům ZUŠ kraje Vysočina.

Projekt „Aktivační centra – vzdělávání pro těžce zdravotně postižené“ úspěšně probíhal i ve školním roce 2013/2014. Projekt je zaměřen na vytváření podmínek pro zájmové vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, postižením více vadami a autismem, kteří jsou žáky základních škol speciálních. Cílem projektu je vytvoření inovativního vzdělávacího programu, který bude pro cílovou skupinu realizován prostřednictvím instituce aktivační centrum. Aktivační centra nabízejí tři kurzy – Svět kolem nás, Lidová řemesla, Technické, pěstitelské a chovatelské práce. V našem Karlovarském kraji je do projektu zapojena příspěvková organizace Základní škola a střední škola Karlovy Vary.

Krajské pracoviště Karlovy Vary konkrétně podpořilo projekt „Kariérní systém“ zorganizováním informačního semináře pro ředitele škol a školských zařízení, který se konal 15. dubna 2014 (87 účastníků). Cílem projektu je vytvoření dlouhodobě očekávaného kariérního systému učitelů, který by umožnil celoživotní zvyšování kvality jejich práce s návazností na motivující systém odměňování dle transparentních pravidel.

Na základě aktuálních požadavků MŠMT realizuje NIDV každý rok v rámci svého Plánu hlavních úkolů rezortní úkoly v oblasti vzdělávání, které vycházejí z dlouhodobé koncepce NIDV v oblasti DVPP, ze státních priorit v této oblasti navržených příslušnými odbory MŠMT a z potřeb školského terénu. Na rok 2014 byly vybrány např. tyto aktivity:

- Podpora vícejazyčnosti ve školách, jazyková propedeutika,
- Podpora výuky odborné angličtiny a dalších cizích jazyků na středních školách,
- Rozvoj gramotností (čtenářská, matematická, přírodovědná, předmatematická, IT),
- Metodické semináře ke vzdělávacímu oboru další cizí jazyk; metodické semináře k problematice výuky CJ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,

- Podpora ZUŠ,
- Individuální výchovný program (smlouvy se školou),
- Virtuální bezpečnost (E-Safety) – budoucnost digitální výuky.

Již tradičně byl ve školním roce 2013/2014 NIDV spoluorganizátorem tentokrát již 20. ročníku podzimní prezentační výstavní akce „Škola 2014“, která se konala v Karlových Varech v SPA Hotelu Thermal.

V roce 2013 byl vyhlášen III. ročník celostátní soutěže digitálních učebních materiálů DOMINO Česká republika. Soutěž je zaměřena na podporu učitelské tvořivosti, kreativity a vizualizaci či digitalizaci výuky ve školách. Do III. ročníku soutěže, který byl orientován především na didaktickou a praktickou využitelnost prezentovaných výukových materiálů, bylo přihlášeno cca 160 prací. Do finále jich postoupilo 18. Podrobnější informace o soutěži jsou prezentovány na webu www.nidv/domino.cz.

1.13 Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Vzdělávání dospělých je významnou součástí celoživotního učení, kde se zdůrazňuje aktivní role učícího se jedince. Celoživotní vzdělávání lze charakterizovat jako kontinuální vzdělávací proces, který představuje zásadní změnu v přístupu ke vzdělávání. Veškeré vzdělávání, a to jak v rámci vzdělávacího systému tak mimo něj, je chápáno jako jediný propojený celek, který umožňuje přechody mezi vzděláváním a zaměstnáním a tím získání kvalifikace různými vzdělávacími cestami v průběhu celého života. Počáteční vzdělávání (základní a střední) vytváří pro toto pojetí celoživotního vzdělávání nezbytný základ, avšak tvoří pouze jednu součást celoživotního učení. Celoživotní vzdělávání má tak člověku poskytovat možnosti vzdělávání v různých stádiích jeho rozvoje až do úrovně jeho možností v souladu s jeho zájmy, úkoly a potřebami.

Námi sledované ukazatele vypovídají o účasti dospělých na odborné přípravě a na dalším vzdělávání, které probíhá formou večerního, kombinovaného, dálkového nebo distančního studia, a jímž si lidé mohou zajistit udržení, růst a rozvoj kvalifikační úrovně. Je však nutno si uvědomit, že většina kurzů dalšího vzdělávání se realizuje mimo vzdělávací systém, přičemž statisticky relevantní údaje, které jsou k dispozici, se týkají především vzdělávacího systému. To znamená, že statisticky je podchycena pouze malá část dalšího vzdělávání.

Pro uchazeče, kteří nezískali základní vzdělání, jsou určeny kurzy pro doplnění základního vzdělání (mohou je realizovat základní nebo střední školy) a kurzy pro získání základů vzdělání (realizované speciálními školami). Ve školním roce 2013/2014 byly organizovány pouze kurzy pro doplnění základů vzdělání, a to v okrese Cheb, kde tyto pořádala Základní škola praktická a speciální, Mariánské Lázně, Vítězství 29, příspěvková organizace. Ze škol zřizovaných krajem tyto kurzy nerealizovala žádná škola.

Střední školy nabízejí další vzdělávání například pro nezaměstnané, a to formou rekvalifikačního studia, přičemž některé kurzy jsou hrazeny úřadem práce. Dále některé střední školy organizují kurzy jednotlivých předmětů či ucelených částí učiva, případně další specializační kurzy.

Tabulka č. 50: Kurzy organizované středními školami

		CH		KV		SO		Celkem	
		Počet kurzů	Počet účastníků	Počet kurzů	Počet účastníků	Počet kurzů	Počet účastníků	Počet kurzů	Počet účastníků
11/12	Odborné kurzy	14	38	9	40	2	20	25	98
	Kurzy jednotlivých předmětů	0	0	1	1	4	44	5	45
	Kurzy ucelených částí učiva	0	0	1	15	0	0	1	15
	Pomaturitní specializační kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů vzdělání	0	0	3	20	1	8	4	28
12/13	Odborné kurzy	4	81	7	42	39	224	50	347
	Kurzy jednotlivých předmětů	0	0	1	6	3	23	4	29
	Kurzy ucelených částí učiva	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pomaturitní specializační kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů vzdělání	0	0	5	45	1	15	6	60
13/14	Odborné kurzy	4	43	6	74	0	0	10	117
	Kurzy jednotlivých předmětů	0	0	5	50	2	20	7	70
	Kurzy ucelených částí učiva	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pomaturitní specializační kurzy	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů vzdělání	0	0	1	20	0	0	1	20

stav vždy k 30. 9.

V okrese Cheb toto další vzdělávání organizovala nově pouze Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola Cheb.

V okrese Karlovy Vary zajišťovaly další vzdělávání stejně jako v minulých letech Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice a nově Střední zemědělská škola Dalovice.

V okrese Sokolov organizovala toto vzdělávání pouze Soukromá obchodní akademie Sokolov, s.r.o.

Pro ilustraci je zpracován vývoj počtu realizovaných rekvalifikačních kurzů v Karlovarském kraji v období školních roků 2009/2010 až 2013/2014 a počet účastníků těchto kurzů.

Tabulka č. 51: *Rekvalifikační kurzy mimo soustavu oborů vzdělání*

Školní rok	Počet kurzů
09/10	55
10/11	10
11/12	4
12/13	6
13/14	1
Průměr	15,2

Průměrný koeficient poklesu za sledované období je 44,96, což znamená, že meziročně došlo k poklesu počtu rekvalifikačních kurzů mimo soustavu oborů vzdělání v Karlovarském kraji o 55,04 %. V celém sledovaném období poklesl počet rekvalifikačních kurzů mimo soustavu oborů vzdělání v Karlovarském kraji o 98,18 %.

Tabulka č. 52: *Účastníci rekvalifikačních kurzů mimo soustavu oborů vzdělání*

Školní rok	Počet účastníků
09/10	412
10/11	44
11/12	28
12/13	60
13/14	20
Průměr	112,8

Rovněž u počtu účastníků rekvalifikačních kurzů lze zaznamenat pokles, přičemž meziroční činí 35,61 % a za celé sledované období 95,15 %. Pozitivem je to, že ve sledovaném školním roce došlo k zastavení poklesu a počet účastníků kurzů se mírně zvýšil. Průměrný počet účastníků jednoho rekvalifikačního kurzu činil ve školním roce 2008/2009 4,83 účastníka na kurz, ve školním roce 2009/2010 7,49, ve školním roce 2010/2011 4,4, ve školním roce 2011/2012 7, ve školním roce 2012/2013 10 a ve školním roce 2013/2014 20.

Pokračovala realizace projektu UNIV 3, do kterého jsou rovněž zapojeny všechny kraje ČR, a jehož hlavním cílem je zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací.

1.14 Další oblasti vzdělávání

1.14.1 Primární prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování je koordinována MŠMT a probíhá v souladu s Národním programem vzdělávání a dalšími strategickými dokumenty v oblasti prevence, které vydává MŠMT.

Základním nástrojem prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních je minimální preventivní program školy, který je zpracováván vždy na jeden školní rok, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

V souladu se „Strategií prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství na období 2014“ uvolnilo MŠMT neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v Karlovarském kraji v celkové výši 385.000,- Kč.

Tabulka č. 53: Program MŠMT na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v roce 2014

Právnícká osoba	Název projektu	Zřizovatel	Příspěvek MŠMT v Kč
Společně k bezpečí o. s.	Program adaptace třídních kolektivů v ZŠ	o. s.	110 000
Základní škola Františkovy Lázně, Česká 39/1	I já sem patřím!	obec	75 000
Společně k bezpečí o. s.	Dlouhodobý program primární prevence	o. s.	200 000
CELKEM			385 000

Na projekty na podporu aktivit v oblasti rizikového chování u dětí a mládeže realizovaných ve školách a školských zařízeních v kraji poskytl Karlovarský kraj v roce 2014 příspěvek ve výši 450.000,- Kč.

Tabulka č. 54: Program na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování u dětí a mládeže - projekty schválené k realizaci v roce 2014

Právnícká osoba	Název projektu	Zřizovatel	Příspěvek z rozpočtu KK v Kč
Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	Na začátku je prevence	kraj	8 000
Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice	Kohezní program pro žáky 1. roč. učební obor Operátor skladování SOŠ logistické a SOU	kraj	40 080
Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, pracoviště Sokolov	Syndrom CAN a kompetence pedagogických pracovníků	kraj	8 500
Střední odborné učiliště stravování a služeb Karlovy Vary	Adaptační pobyt třída K1B	kraj	32 160

Gymnázium a obchodní akademie Chodov	Program adaptace třídního kolektivu	kraj	42 050
Integrovaná střední škola Cheb	Seznamte se! ISS Cheb	kraj	19 200
Základní škola Ostrov, Májová 997, okres Karlovy Vary	Naše školní třída – intervenční vrstevnický program – 5. třída	obec	33 675
Základní škola Habartov, Karla Čapka 119, okres Sokolov	Management školní třídy	obec	8 500
Základní škola a mateřská škola Aš, Okružní 57, okres Cheb	Jeden za všechny, všichni za jednoho	obec	27 474
1. Základní škola Cheb, Americká 36	Mysli a jednej svobodně	obec	25 000
Základní škola Kynšperk nad Ohří, okres Sokolov, příspěvková organizace	Spolu a v pohodě	obec	50 324
Základní škola Sokolov, Rokycanova 258	Stmelovací kurz ALFA a Kurz prevence šikany	obec	67 360
Základní škola Sokolov, Křížíkova 1916	Adaptační pobyt Libá	obec	71 058
Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19, příspěvková organizace	Jsmo super třída?	obec	16 619
Celkem			450 000

1.14.2 Environmentální a multikulturní výchova

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. V základním vzdělávání se věnuje základním podmínkám života, ekosystémům, vztahu člověka k prostředí a souvislostem lidských aktivit s problémy životního prostředí. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Strategickými dokumenty, které zajišťují dlouhodobý rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Karlovarském kraji, jsou Koncepte EVVO Karlovarského kraje a Akční plán Karlovarského kraje, který je v případě potřeby nebo získání nových poznatků aktualizován. Na některé aktivity akčního plánu, konkrétně výjezdy škol na ekofarmy, rašeliniště a do Centra environmentální výchovy odpadového hospodářství finančně přispívá i odbor školství, mládeže a tělovýchovy, a to částkou 200 tis. Kč ročně. Významným počinem v této oblasti bylo zřízení krajského střediska ekologické výchovy jako součásti příspěvkové organizace Školní statek a krajské středisko ekologické výchovy Cheb, které je postupně budováno a ve školním roce 2013/2014 nabízelo exkurze pro žáky základních škol.

Do mateřských, základních a středních škol jsou distribuovány propagační materiály, jsou pořádány exkurze, výtvarné a vzdělávací soutěže tematicky zaměřené na problematiku environmentální výchovy.

Průřezové téma multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty, rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci ve světě stále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

1.14.3 Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Osoby, které nejsou státními občany ČR a pobývají oprávněně na území ČR, mají přístup k základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání za stejných podmínek jako státní občané ČR, včetně vzdělávání při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy. Tyto uvedené osoby se stávají žáky a studenty příslušné školy, pokud řediteli školy prokážou nejpozději při zahájení vzdělávání oprávněnost svého pobytu na území ČR. Osoby se státní příslušností jiného členského státu EU a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke vzdělávání a školským službám za stejných podmínek jako občané ČR.

Krajský úřad zajišťuje bezplatnou přípravu pro žáky, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu EU, k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků. Dále podle možností zajišťuje spolupráci se zemí původu žáka, podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jeho původu, která bude koordinována s běžnou výukou v základní škole. Krajským úřadem byly určeny k zajišťování přípravy Základní škola Aš, Kamenná 152, okres Cheb, 2. základní škola Cheb, Májová 14, Základní škola Úšovice, Mariánské Lázně, Školní náměstí 472, Základní škola jazyků Karlovy Vary, Základní škola Ostrov, Májová 997, Základní škola Kraslice, Dukelská 1122, Základní škola Sokolov, Pionýrů 1614.

Tabulka č. 55: Děti a žáci podle státní příslušnosti

Státní příslušnost	MŠ				ZŠ*				SŠ			
	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14	10/11	11/12	12/13	13/14
ČR	8651	9018	9240	9211	22727	22365	22622	22997	14300	13219	12131	11353
Vietnam	147	140	161	187	395	338	291	296	313	312	301	294
Země býv. SSSR	75	80	88	96	298	272	257	248	163	175	158	175
SR	20	21	20	23	116	99	108	94	26	26	25	31
SRN	7	6	4	5	12	15	16	15	10	8	8	6
Ostatní	16	13	29	43	88	84	86	84	33	30	32	35
Celkem	8916	9278	9542	9565	23636	23173	23380	23734	14845	13770	12655	11894

stav vždy k 30. 9.

*včetně přípravných tříd ZŠ a přípravného stupně ZŠ speciální

1.15 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

V rámci rozvojových programů MŠMT se Karlovarský kraj v roce 2013 zapojil celkem do 14 programů, ze kterých získal celkem 31.713.151,92 Kč. Z této celkové částky čerpaly příspěvkové organizace vykonávající činnost škol a školských zařízení zřizované obcemi celkem 13.199.037,72 Kč, zřizované krajem 18.017.666,20 Kč a zřizované soukromníkem 496.448,- Kč.

Tabulka č. 56: *Rozvojové programy a projekty*

Účelový znak	Charakteristika	Objem (v Kč)	Z toho příspěvkové organizace zřizované		
			krajem (v Kč)	obcí (v Kč)	soukromníkem (v Kč)
33 018	Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním	1 381 745,00	203 797,00	1 177 948,00	
33 019	Vzdělávání osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách	1 774 743,72		1 774 743,72	
33 025	Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehab. charakteru	152 722,00	7 000,00	145 722,00	
33 031	EU peníze školám (SŠ)	15 496 223,20	15 359 054,80	137 168,40	
33 034	Zabezpečení výdajů podzimního termínu maturitní zkoušky	442 075,00	394 522,00		47 553,00
33 038	Excelence středních škol	979 115,00	908 220,00		70 895,00
33 040	Podpora zavádění diagnostických nástrojů	88 000,00	88 000,00		
33 043	Podpora implementace Etické výchovy	98 000,00		98 000,00	
33 044	Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání	100 000,00		100 000,00	
33 123	EU peníze školám (ZŠ)	5 179 216,00	163 128,40	5 016 087,60	
33 160	Projekty romské komunity	51 600,00	51 600,00		
33 166	Soutěže a přehlídky vyhlášené MŠMT	767 047,50	345 000,00	422 047,50	
33 215	Asistenti pedagogů v soukromých a církevních speciálních školách	321 245,00			321 245,00
33 457	Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním	4 469 074,00	489 344,00	3 979 730,00	
Celkem objem dotací z MŠMT		31 713 151,92	18 017 666,20	13 199 037,72	496 448,00

1.16 Účast škol a školských zařízení v projektech

Vzhledem k objemu finančních prostředků, který je vyčleněn na financování resortu školství, byl jednou z rozhodujících priorit pro období let 2007 – 2013 v co nejvyšší míře využít možností čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Pro příspěvkové organizace vykonávající činnost škol a školských zařízení se nabízely aktivity zejména v rámci OP ŽP, ROP NUTS 2 Severozápad, Operačních programů přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR - Bavorsko a ČR - Sasko, OP VK a v dalších dotačních titulech.

Operační program Životní prostředí

V průběhu školního roku 2013/2014 byla dokončena realizace projektu Integrované střední školy Cheb „Zateplení výměna zdroje tepla čp. 119, ISS Cheb“.

Regionální operační program NUTS 2 Severozápad

Integrovaná střední škola Cheb dokončila realizaci projektu „Centrum odborného a praktického vzdělávání ISS Cheb“. Celkové náklady činily 37.929.258,28 Kč. Dále tato příspěvková organizace zahájila realizaci projektu „Modernizace strojů a zařízení školních dílen pro kvalitní výuku“ s celkovými náklady cca 38,8 mil. Kč a připravila a podala žádost o dotaci na projekt „ISS Cheb – Centrum dřevozpracujících oborů“ s celkovými náklady cca 30 mil. Kč.

První české gymnázium v Karlových Varech zahájilo realizaci projektu „Rekonstrukce a dostavba Prvního českého gymnázia v Karlových Varech, II. ETAPA – Přístavba západního křídla“ s celkovými náklady cca 49,8 mil. Kč.

Operační programy přeshraniční spolupráce Cíl3 ČR - Bavorsko a ČR - Sasko

Česká republika – Bavorsko

Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola Cheb ve spolupráci s partnery Berufliche Fortbildungszentren der Bayrischen Wirtschaft (bfz) gGmbH a Berufsfachschule für gesundheits- und Krankenpflege Klinikum Fichtelgebirge GmbH dokončila realizaci projektu „Společné ošetrovatelské postupy ČR – Bavorsko“.

Školní statek a krajské středisko ekologické výchovy Cheb realizovalo projekt s názvem „Středisko ekologické výchovy.“ Celkové náklady projektu byly 7.785.000,- Kč.

Česká republika – Svobodný stát Sasko

Integrovaná střední škola Cheb realizovala projekt s názvem „Zachování vzpomínek pro budoucnost/sasko-český hudebně-nástrojářský region celosvětově jedinečný v rozmanitosti a velikosti ve výrobě hudebních nástrojů.“ Celkové náklady projektu byly 2.478.282,90 Kč.

Střední odborná škola a střední odborné učiliště Nejdek realizovalo projekt s názvem „Kulinářské zážitky v Krušnohoří/Erzgebirge - Regionální kuchyně jako výraz (znovuobjevené) společné identity v sasko-českém příhraničí“ s celkovými náklady ve výši 1.301.000,- Kč.

Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary úspěšně zrealizovala projekt s názvem „Poznáváme naše sousedy“ s celkovými náklady ve výši 111.241,- Kč.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Karlovarský kraj ve spolupráci s 12 středními školami realizoval individuální projekt s názvem „Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Karlovarském kraji.“ Proběhlo vybavení středních škol učebními pomůckami pro technické a přírodovědné vzdělávání a povinná a volnočasová výuka žáků základních a středních škol v nově vybavených učebnách. Projekt bude ukončen v červnu 2015.

Karlovarský kraj je zprostředkujícím subjektem implementační struktury OP VK a vyhlášovatelem výzev pro předkládání grantových projektů do globálních grantů Karlovarského kraje. Přehled projektů je uveden v příloze č. 27.

V uplynulém školním roce se školy zapojily také do projektů v rámci programu Erasmus+.

2 Financování škol a školských zařízení

2.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

2.1.1 Přímé výdaje

V roce 2013 činily celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem celkem 962.012.148,- Kč. Z toho rozhodující část výdajů (cca 74,62 %) činily tzv. „přímé výdaje na vzdělávání“ v objemu 717,818.865,- Kč a dále prostředky z kapitoly MŠMT na programové financování (cca 1,87 %) v objemu 18.017.666,- Kč.

2.1.2 Provozní a investiční výdaje

Karlovarský kraj poskytl svým školám a školským zařízením v roce 2013 provozní příspěvky v objemu 226.175.617,- Kč (z toho na provoz 198.807.573,- Kč a dále investiční příspěvky v objemu 27.368.044,- Kč). Celkový přehled výdajů na jednotlivé školy a školská zařízení zřizované krajem včetně srovnatelných údajů za rok 2012 je uveden v příloze č. 1. Mezi nejvýznamnější akce v roce 2013 patřila dotace do investičního fondu ve výši 5 mil. Kč na rekonstrukci a dostavbu Prvního českého gymnázia Karlovy Vary, SOU stravování a služeb Karlovy Vary obdrželo 5 mil. Kč na hydroizolační clony tlakovou injektáží, na výměnu oken obdržela SZŠ a VOŠ Cheb částku 1 mil. Kč, Střední lesnická škola Žlutice 3,5 mil. Kč, Gymnázium Cheb 2,7 mil. Kč, Gymnázium a OA M. Lázně obdržela dotaci 2 mil. Kč na novou fasádu, Domov mládeže a ŠJ Karlovy Vary obdržel na rekonstrukci objektu a následné přestěhování PPP Karlovy Vary dotaci ve výši 2,2 mil. Kč.

2.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

Vývoj výdajů na přímé výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi jsou uvedeny podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v příloze č. 3. Z tabulky vyplývá vývoj výdajů podle vývoje výkonů v jednotlivých segmentech školství. Nárůst výdajů je patrný zejména u mateřských škol, základních škol, základních uměleckých škol, školních družin a školních klubů i školních jídelen. Nárůst výdajů jednoznačně koresponduje s demografickým vývojem v kraji, kdy vedle nárůstu počtu dětí v mateřských školách došlo k nárůstu počtu žáků zejména na 1. stupni základních škol (zároveň s tím i ve školních družinách). V příloze č. 4 je vyjádřen vývoj jednotkových výdajů na jednoho žáka podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení, přičemž k nárůstu výdajů dochází téměř ve všech segmentech mimo základních škol speciálně zřízených pro žáky se zdravotním postižením (snížení průměrného platu je v tomto segmentu způsobeno nárůstem počtu pracovníků na pozici asistenta pedagoga, přitom tito pracovníci jsou nejčastěji zařazení v 8. platové třídě, což způsobuje „rozmělnění“ průměrného platu). Tato skutečnost souvisí se snížením přidělených prostředků státního rozpočtu pro nepedagogické pracovníky.

2.3 Soukromé školy a školská zařízení

U škol a školských zařízení zřizovaných soukromníkem došlo v roce 2013 k poklesu výdajů o 5,13 %, a to zejména v oblasti základního a středního školství, kde meziroční pokles výkonů představoval v průměru 16,89 %. V roce 2013 již nebyly realizovány žádné výdaje v dětském domově, a to v návaznosti na ukončení jeho činnosti v roce 2012. Podrobný přehled o výši výdajů podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení a také vývoj jednotkových výdajů na dítě nebo žáka je uveden v přílohách č. 5 a 6.

2.4 Přímé normativní výdaje

Na tzv. „přímé výdaje“ bylo v roce 2013 školám a školským zařízením v kraji přiděleno celkem 2 321 819 806,42 Kč. Z toho organizacím zřizovaným krajem celkem 735 828 531,20 Kč, organizacím zřizovaným obcemi a dobrovolným svazkem obcí v kraji 1 525 770 582,22 Kč a soukromým školám 60 220 693,00 Kč. Přitom rozhodující objem 2 290 519 000,- Kč (98,65 %) byl vyplacen prostřednictvím tzv. normativního financování, tj. na základě normativů stanovených MŠMT pro soukromé školy a prostřednictvím krajských normativů stanovených v souladu s platnými předpisy MŠMT. Přibližně 1,35 % prostředků z celkových výdajů připadá na financování na základě rozvojových programů MŠMT.

3 Vysoké školství

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická - pracoviště Cheb

Pracoviště Fakulty ekonomické sídlí v Chebu již od roku 1990, přičemž výuka probíhá ve specializovaných přednáškových a seminárních místnostech. K dispozici je vybavená univerzitní knihovna s počítačovou studovnou a mnoha informačními databázemi.

Nabízené studijní obory v akademickém roce 2013/2014:

Bakalářské studijní programy:

B6202 – Hospodářská politika a správa – dobíhající studijní program

B6208 - Ekonomika a management

Studijní obory: *Veřejná ekonomika – forma kombinovaná*

Podniková ekonomika a management - forma prezenční a kombinovaná

Management obchodních činností - forma prezenční

Studium v rámci celoživotního vzdělávání: *Podniková ekonomika a management*

Celkový počet studentů:

Akademický rok	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet studentů	623	655	533	619	504	410

Plány pro akademický rok 2014/2015

V akademickém roce 2014/2015 se ve studiu na fakultě neplánují žádné změny. Západočeská univerzita v Plzni předpokládá, že se v budově FEK ZČU od září 2015 začne realizovat výuka Fakulty zdravotnických studií, studijní obor Všeobecná sestra.

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta strojní - pracoviště Sokolov

Od akademického roku 2014/2015 zahájena výuka fakulty na Integrované střední škole technické a ekonomické Sokolov.

Bakalářský studijní program: *B2301 – Strojní inženýrství – forma kombinovaná*

Vysoká škola Karlovy Vary o.p.s.

Jediná vysoká škola s více než desetiletou historií, která má sídlo v Karlovarském kraji.

Nabízené studijní obory v akademickém roce 2013/2014:

Bakalářský studijní program: *B6804 - Právní specializace*

Studijní obory: *Právo v podnikání*

Sociálně právní činnost

Veřejná správa

Soudní a notářská administrativní činnost

Nově byl v roce 2014 akreditován studijní obor *Kriminalisticko právní činnost* a bylo zahájeno přijímání studentů do tohoto oboru od akademického roku 2014/2015.

Bakalářskému studijnímu programu: *B6811 - Právní specializace - kontrolní činnost ve veřejné správě* neprodloužila vysoká škola z důvodu nezájmu akreditaci.

Všechny obory jsou uskutečňovány jak ve formě prezenční (standardní doba studia 3 roky), tak i kombinované (doporučená doba studia 4 roky)

Celkový počet studentů:

Akademický rok	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet studentů	1382	1211	1003	807	650	476

Pro akademický rok 2014/2015 trvá zásadní cíl Vysoké školy Karlovy Vary, o.p.s. (dále jen „VŠKV“): podání zpracované žádosti o akreditaci navazujícího magisterského stupně studia určeného zejména pro absolventy VŠKV.

VŠKV dále posiluje mezinárodní výměnné studijní pobyty a stáže svých studentů a vyučujících na základě dvoustranných smluv s vybranými zahraničními vysokými školami. V akademickém roce 2013/2014 vycestovaly v rámci programu Erasmus na studijní pobyty a stáže studenti, vyučující i další zaměstnanci VŠKV do Spojeného království, Německa a na Slovensko.

VŠKV rozvíjí institucionální spolupráci s profesními komorami a oblastními institucemi na základě dvoustranných smluv o spolupráci: nově uzavřela smlouvy o spolupráci s Úřadem práce ČR – Krajskou pobočkou v Karlových Varech, Nemocnicí Sokolov – Oddělením soudního lékařství a toxikologie a Krajskou hospodářskou komorou KK. Byly uzavřeny nové smlouvy o spolupráci s vysokoškolskými a odbornými institucemi v Polsku a na Ukrajině. V akademickém roce 2013/2014 se VŠKV rovněž soustředila na jednání o navázání spolupráce zejména v sousedním Německu. VŠKV dále navázala užší spolupráci s Eurocentrem Karlovy Vary, se kterým pořádá společné semináře pro studenty i širší veřejnost.

VŠKV pokračuje ve vybudované tradici pořádání pravidelných mezinárodních vědeckých konferencí „Bezpečná Evropa“. V akademickém roce 2013/2014 tak pořádala již VI. ročník této konference „Bezpečná Evropa 2013“, a 18. 11. 2014 pak proběhne její VII. ročník; konference má již renomé v širokých tuzemských i zahraničních odborných kruzích.

VŠKV pracuje na vědeckých, výzkumných a projektových aktivitách podporovaných externími subjekty: MŠMT ČR – projekt KREDO, GAČR. VŠKV intenzivně pracuje na posilování struktury a obsahu časopisu VŠKV „Karlovarská právní revue“ s cílem zapsání svého časopisu do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

VŠKV v roce 2013 (červen) a 2014 (únor) uspěla při podání žádosti o finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci 4. a 5. výzvy v oblasti podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání, prioritní osy 3 - Další vzdělávání, a je tak příjemcem podpory pro tři Grantové projekty, které byly výrazně úspěšné i v celkovém hodnocení všech projektů:

„Nový občanský zákoník“ (reg. č. CZ.1.07/3.2.12/04.0003): 1. místo v hodnocení z celkem 14 vybraných projektů,

„Němčina pro advokátní a soudní praxi“ (reg. č. CZ.1.07/3.2.12/04.0002): 5. místo v hodnocení z celkem 14 vybraných projektů,

„Nejnovější metody primárního zajištění místa zásahu“ (reg. č. CZ.1.07/3.2.12/05.0008): 2. místo v hodnocení z celkem 11 vybraných projektů.

VŠKV v akademickém roce 2014/2015 pokračuje v realizaci studia Univerzity třetího věku (dále jen „UTV“), jehož tradici škola samostatně buduje již deset let. V červnu 2014 ukončilo toto

studium 42 studentů seniorů slavnostním předáním Osvědčení v prostorách GH Pupp. V září akademického roku 2014/2015 pak zahájilo 53 studentů seniorů nový, již 5. běh tříletého studia UTV.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta - konzultační středisko Cheb

Fakulta nabízí pouze kombinovanou formu studia. Výuku v rámci celoživotního vzdělávání si posluchači hradí.

Nabízené studijní obory v akademickém roce 2013/2014:

Studium v rámci celoživotního vzdělávání:

Bakalářský studijní program: *Veřejná správa a regionální rozvoj*

Magisterský studijní program (navazující): *Veřejná správa a regionální rozvoj*

Celkový počet studentů:

Akademický rok	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet studentů	-*	-*	cca 150	135	-*	-*

*údaje škola neposkytla

Informace čerpány z webových stránek fakulty. Fakulta nedodala žádné podrobnější informace.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí - konzultační středisko Karlovy Vary

Konzultační středisko funguje v Karlových Varech od roku 2007, výuka probíhá v areálu Karlovarského kraje, přičemž v roce 2010 byla zahájena výuka i v navazujícím magisterském studijním programu. Výuka je zdarma.

Nabízené studijní obory v akademickém roce 2013/2014:

Bakalářský studijní program:

B3915 - Krajinářství

Studijní obor: *Územní technická a správní služba* - kombinovaná forma studia

Magisterský studijní program (navazující): *N3914 - Krajinné inženýrství*

Studijní obor: *Regionální environmentální správa* - kombinovaná forma studia

Celkový počet studentů:

Akademický rok	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet studentů	83	110	190	224	250	225

V akademickém roce 2014/2015 pokračujeme ve výuce obou studijních oborů.

Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s. – pracoviště Sokolov

Soukromá vysoká škola se sídlem v Praze.

Nabízené studijní obory v akademickém roce 2013/2014:

Studijní program: *Ekonomika a management*

Kombinovaná forma - obory: *Manažerská ekonomika* – kombinovaná forma výuky

Aplikovaná informatika - kombinovaná forma výuky

Celkový počet studentů:

Akademický rok	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Počet studentů	149	148	152	227	-*	-*

*údaje škola neposkytla

Informace čerpány z webových stránek školy. Vysoká škola nedodala žádné podrobnější informace.

Bankovní institut vysoká škola, a.s. – regionální pracoviště Karlovy Vary

Soukromá vysoká škola se sídlem v Praze.

Nabízené kurzy celoživotního vzdělávání v akademickém roce 2013/2014:

obory: *Bankovníctví*

Právní administrativa v podnikatelské sféře

Oceňování nemovitého majetku

Nabízené kurzy jsou v kombinované formě.

Informace čerpány z webových stránek školy. Vysoká škola nedodala žádné podrobnější informace.

Závěry

Ve výroční zprávě jsou shrnuta nejdůležitější data za uplynulý školní rok v jednotlivých segmentech vzdělávání a v některých případech jsou uvedena srovnání s daty jednoho či více předchozích školních roků. Významné je sledování statistických dat o počtech dětí, žáků a studentů, neboť tato výrazně ovlivňují výši finančních prostředků ze státního rozpočtu, které přicházejí do kraje. Vzdělávací soustava v kraji se ustálila a bližší informace o změnách v její struktuře jsou uvedeny v části 1.1 a 1.2 této zprávy.

Důležité je zmínit skutečnost, že závěry jsou uváděny v kontextu s aktuálními poznatky z demografického vývoje v kraji za rok 2013, které nejsou optimistické. Počet obyvatel se v tomto roce snížil, porodnost je nižší než úmrtnost a 60 % dětí v kraji se narodilo mimo manželství. Uvedená zjištění mohou v budoucnu ovlivnit úspěšnost dětí ve vzdělávání a mohou vyvolat nutnost saturovat potřeby některých dětí ve školách a školských zařízeních. Vzdělávání může ovlivňovat v následujících letech právě negativní stav sociálního a ekonomického vývoje v kraji. Vzhledem k uvedeným negativům vyplývajícím ze statistických zjištění je pravděpodobné, že bude potřebné přijímat některá opatření k eliminování dopadu negativ na vzdělávání a osobnostní rozvoj dětí, žáků a studentů.

V mateřských školách pokračoval i v hodnoceném roce pozitivní demografický vývoj v dané věkové kohortě. Výsledek srovnání počtu dětí v předškolním vzdělávání v posledních dvou letech signalizuje nárůst, i když jen zanedbatelný. Uvedený nárůst je vítaný zejména proto, že dle aktuálních statistických zjištění zaznamenal podíl dětí do 14 let v kraji v roce 2013 pokles. Je potřebné, aby obce jako zřizovatelé největšího počtu mateřských škol připravily opatření k zajištění maximální účasti dětí v předškolním vzdělávání. Důležité je zejména to, aby nedocházelo ke stavu, kdy pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin nebude v mateřských školách místo. Pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí je docházka do mateřské školy velice důležitá, neboť má významný dopad na osobnostní rozvoj dětí, na jejich přípravu na základní vzdělávání a následnou motivaci a úspěšnost.

Segment základního vzdělávání doznává již třetím rokem mírného nárůstu počtu žáků. Vzhledem k tomu, že počet dětí v mateřských školách nejeví výrazný nárůst, obce jako zřizovatelé základních škol nebudou pravděpodobně nuceny řešit dostatečnost kapacit těchto škol z důvodu zákonné povinnosti obcí zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu v obci. V hodnoceném školním roce značně vzrostl počet přípravných tříd a dětí v nich zařazených. Tento stav svědčí o nárůstu dětí, které nejsou dostatečně zralé pro přijetí k základnímu vzdělávání. Obdobný stav je rovněž v počtu dětí s odkladem povinné školní docházky, ten oproti předchozímu roku výrazně vzrostl. Naopak počet dodatečných odkladů, o nichž bylo rozhodnuto až v průběhu prvního pololetí školní docházky z důvodu nedostatečné tělesné nebo duševní vyspělosti žáků prvního ročníku základní školy značně poklesl.

Ve středním vzdělávacím proudu pokračoval již několik let trvající trend poklesu počtu žáků. Jde o dlouhodobý nepříznivý stav v segmentu středního vzdělávání, jehož důsledkem je možné snižování kvality výsledků vzdělávání. Jedinou výjimkou z tohoto trendu jako v předchozích letech je obor osmiletého gymnázia. Jedná se o jediný obor středního vzdělání, kde se v návaznosti na nepříznivý demografický vývoj neprojevuje pokles žáků jako v ostatních oborech vzdělání středních škol.

Stav počtu studentů vyšších odborných škol zůstal v hodnoceném roce bez výraznějších změn. Počet studujících ve vyšších odborných školách ve srovnání s minulým školním rokem vzrostl cca o 6,5 %. Lze konstatovat a pozitivně hodnotit, že absolventi tohoto segmentu vzdělávání

nezvyšují počty nezaměstnaných. I nadále se postavení vyšších odborných škol nezměnilo a v rámci vzdělávací soustavy zůstává nevyřešeno.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá stále výrazněji inkluzivním způsobem, takže postižení přestává být limitujícím faktorem a všichni žáci mohou být touto formou vychováni k vzájemné pomoci a solidaritě. Nárůst počtu individuálně integrovaných žáků vyplývá rovněž ze srovnání výkonových dat za uplynulé tři školní roky a svědčí o uplatňování inkluzivní formy vzdělávání zejména v základním vzdělávání. Na tomto trendu má zajisté svůj značný podíl využívání institutu asistenta pedagoga ve třídách, kde se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Obdobně jako v předchozích letech i ve školním roce 2013/2014 byla zaměřena pozornost na poskytování odborné péče žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a z pedagogického hlediska lze pozitivně hodnotit vývoj počtu asistentů pedagoga. Zejména v případě zdravotně postižených žáků došlo k výraznému nárůstu počtu asistentů pedagoga, a to téměř o 35 %. Významný podíl v přípravě žáků se sociálním znevýhodněním na základní vzdělávání představují přípravné třídy.

Již šestým rokem zaznamenáváme poměrně výrazný nárůst počtu asistentů pedagoga. Z pedagogického hlediska je tento vývoj pozitivní, avšak z hlediska finančního se obáváme toho, že bude-li tento trend pokračovat, nebudou finanční prostředky státního rozpočtu dostatečné k zajištění této asistenční podpory vzdělávání.

V případě asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky se jejich počet ve srovnání s rokem předchozím o něco snížil. Zajištění této asistenční péče je financováno prostřednictvím rozvojového programu, tedy nikoli z objemu rozpočtu finančních prostředků, který je státem přidělován normativně.

Pro rozvoj vzdělanosti a pro rozvoj talentů v kraji je důležité, aby byla věnována patřičná pozornost zájmovému a uměleckému vzdělávání. Kromě potřebného rozvoje talentu dětí má toto vzdělávání pozitivní dopad do oblasti prevence rizikového chování, proto je potěšující, že počet základních uměleckých škol neklesá a co více, počet žáků těchto škol roste i přes nepříznivý demografický vývoj.

V oblasti zájmového vzdělávání mají nezastupitelnou roli různé programy v rámci mimoškolních aktivit. Z hlediska rozložení zájmu o jednotlivé činnosti se DDM zaměřují nejvíce na sport a umění. Často je preferováno zaměření na techniku, významný podíl mají i přírodovědné zájmové činnosti, realizace ekologických programů a podpora rozvíjení talentu a tvořivosti účastníků. Velmi významná a náročná je role DDM při metodickém a organizačním zajišťování olympiád, sportovních turnajů, různých soutěží i jednorázových akcí pro děti a mládež v době prázdnin i ve volném čase během školního roku. V říjnu 2013 proběhl 9. ročník slavnostního vyhlášení nejúspěšnějších žáků v soutěžích. Ocenění zde převzalo celkem 92 žáků.

Školské poradenství bylo v hodnoceném školním roce pozitivně ovlivněno zapojením odborných pracovníků do projektu rozvoje a metodické podpory poradenských služeb, který byl realizován v předchozím roce. Jeho cílem bylo zejména zvýšení kvality poradenských služeb a nastavení pravidel pro sjednocení jejich úrovně.

Školská poradenská zařízení zabezpečují zejména speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením, a poskytují jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školami, školskými zařízeními a odborníky. Kraj pro lepší dostupnost poskytovaných služeb má zřízena při školských poradenských zařízeních sídlících v krajském městě ještě další odloučená pracoviště. Toto přiblížení pedagogicko psychologické

péče klientům je pozitivně hodnoceno jak rodičovskou tak pedagogickou veřejností. Do následujících let je potřebné se zamýšlet nad organizací a metodickou dostupností péče hlavně v oblasti klientů s vadami řeči vzhledem k výraznému nárůstu dětí a žáků s tímto handicapem. Významný podíl ve službách a činnostech školského poradenství zaujímá odborná pomoc zákonným zástupcům. Oproti loňskému roku významně vzrostl také počet služeb pedagogům, a počet poskytnutých odborných podkladů pro vzdělávací opatření. Faktem je, že tento nárůst ovlivnila legislativní změna zavedením rediagnostiky klientů.

Z výroční zprávy České školní inspekce vyplývá, že v předškolním vzdělávání se zvyšuje podíl pedagogů preferujících prožitkové učení a učení hrou, že je toto vzdělávání intenzivněji propojeno s praxí a životními situacemi a děti jsou systematicky vedeny ke zdravému životnímu stylu. Mezi negativní poznatky patří nedostatečná efektivita vnitřního hodnocení školy, nedostatečná prevence logopedických vad a vysoké počty dětí ve třídách, které nevytvářejí optimální podmínky pro systematickou individualizaci.

V segmentu základního vzdělávání se inspekční činnost zaměřovala na hodnocení souladu a naplňování školního vzdělávacího programu, který byl ve školách realizován s RVP základního vzdělávání. Problémovou oblastí zůstává zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nedostatečné rozpracování očekávaných výstupů a učiva u jednotlivých vyučovacích předmětů. Přetrvává však trend zlepšování celkové úrovně ŠVP pro základní vzdělávání. Důležité je zlepšování vybavenosti škol v oblasti ICT a zvyšování četnosti využívání moderních technologií i mimo výuku informatiky. Školy věnují pozornost zvyšování úrovně poskytování informací zákonným zástupcům žáků, veřejnosti a dalším partnerům. K negativním zjištěním patří přetrvávající trend absence vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve výuce. Rovněž nedostatečné je zajištění důsledné individuální podpory žáků se ŠVP a v zavádění vhodných opatření s cílem vyrovnat jejich zdravotní a sociální znevýhodnění. Ve školách chybí školní speciální pedagogové a psychologové a není zajištěna dostatečná podpora pro inkluzivní vzdělávání.

Střední vzdělávání vykazuje převahu nabídky studijních míst nad poptávkou, což by zasloužilo vzhledem k demografickému vývoji optimalizaci sítě středních škol a struktury oborů vzdělání. Průměrná naplněnost středních škol v Karlovarském kraji klesla v tomto školním roce na necelých 60 %. K pozitivům středního vzdělávání patří zlepšení vybavenosti v oblasti ICT, velmi dobrá spolupráce škol se sociálními partnery, snaha o vícezdrojové financování a zapojování škol do projektů. Významná je podpora zavedení přijímacích zkoušek do oborů ukončovaných maturitní zkouškou ze strany ředitelů škol a narůstající počet středních škol, které se připojují k realizaci jednotných závěrečných zkoušek v oborech ukončovaných výučním listem. K negativním zjištěním patří fakt, že žáci, kteří opakovaně mění obor vzdělání a opakují i několikrát jednotlivé ročníky, prodražují systém středního vzdělávání. Nedostatky jsou rovněž ve vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, obdobně jako v základním vzdělávání. Dochází ke zhoršování výsledků žáků ve společné části maturitní zkoušky, zejména v matematice.

Z výsledků vzdělávání vyplývá, že je potřebné reagovat na vysokou míru nezaměstnanosti v některých oborech vzdělání, které dlouhodobě neodpovídají regionální poptávce trhu práce. Zaměřit pozornost na další vzdělávání zejména zástupců ředitelů škol, vedoucích předmětových komisí a dalších pedagogů v oblastech řízení pedagogického procesu. Významné je důsledně se věnovat vytváření příznivého klimatu ve školách, průběžně jeho vývoj sledovat a vyhodnocovat s využitím existujících nástrojů.

I nadále platí, že významným předpokladem pro rozvoj vzdělávání je koncepční přístup ke vzdělávacímu systému jako celku, a je potřebné tento stav zlepšit a vytvořit předpoklady pro kontinuitu rozhodování odpovědných představitelů samosprávy a samotných škol.

Seznam příloh:

- č. 1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované Karlovarským krajem v Kč
- č. 2 Výdaje na dítě, žáka, studenta ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem v Kč
- č. 3 Celkové výdaje na přímé výdaje ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v Kč
- č. 4 Výdaje na dítě, žáka a studenta na přímé výdaje ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v Kč
- č. 5 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované soukromníkem v Kč
- č. 6 Výdaje na dítě, žáka a studenta ve školách a školských zařízeních zřizovaných soukromníkem v Kč
- č. 7 Přehled o pracovnících a platech hrazených ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2013
- č. 8 Přehled o pracovnících a platech hrazených ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem za rok 2013
- č. 9 Platové složky pedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2013
- č. 10 Platové složky pedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem za rok 2013
- č. 11 Platové složky nepedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2013
- č. 12 Platové složky nepedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem za rok 2013
- č. 13 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v Kč
- č. 14 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi podle okresů v Kč
- č. 15 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem v Kč
- č. 16 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem podle okresů v Kč
- č. 17 Přehled o odborné kvalifikaci učitelů – přepočtení pracovníci
- č. 18 Kvalifikovanost v učitelů v ČR dle krajů ve školním roce 2013/2014
- č. 19 Kvalifikovanost učitelů MŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2013/2014
- č. 20 Kvalifikovanost učitelů ZŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2013/2014
- č. 21 Kvalifikovanost učitelů SŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2013/2014
- č. 22 Kvalifikovanost učitelů VOŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2013/2014
- č. 23 Struktura oborů vzdělání středních a vyšších odborných škol zřizovaných Karlovarským krajem, ve kterých byli ve školním roce 2011/2012 vyučováni žáci a studenti
- č. 24 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných obcí, ve kterých byli ve školním roce 2013/2014 vyučováni žáci
- č. 25 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných MŠMT, ve kterých byli ve školním roce 2013/2014 vyučováni žáci
- č. 26 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných soukromníkem, ve kterých byli ve školním roce 2013/2014 vyučováni žáci
- č. 27 Projekt OP VK